

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Erscheint jeden Samstag — Verlag u. Schriftleitung: Marburg (Drau), Badgasse 6 — Ruf 25-67 — Bezugspreise: In der Ostmark, vierteljähr. RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr; im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, zuzüglich 18 Rpf Zustellgebühr — Postscheckkonto Wien Nr. 55030

Nr. 50 - III. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 11. Dezember 1943

Einzelpreis 10 Rpf

JASNOST NA CELI ČRTI

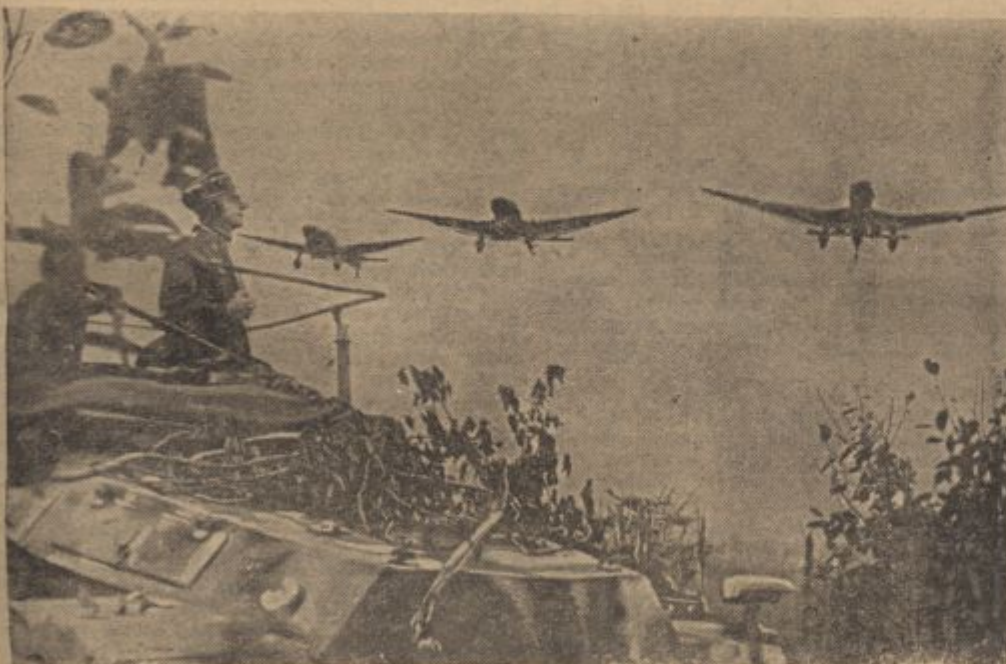
Nauk teheranske konference za nemški narod in njegove zaveznike - Nemčija je odgovorna za evropski kontinent - Na trohnobi pokopanih načel hočejo zgraditi svoj novi svet - Angleški narod bo žel pravočasno sadove ubijanja in pustošenja

PK-Kriegsber. Bergmann — Scherl (GD).

Treue Kameradschaft.

Der Obertreuer W. B. aus Hessen führt als Fahrer seit Jahren das gleiche Pferdegespann durch dick und dünn

PK-Kriegsber. Lückel — PBZ (GD).

Entscheidender Anteil der Luftwaffe an den großen Abwehrerfolgen im Osten.

Immer wieder meldet der Wehrmachtbericht den gewaltigen Anteil unserer Luftwaffe am erfolgreichen Abwehrkampf gegen die Sowjets. Hier kehren nach laufendem Einsatz Stukas zum Feldflugplatz zurück, nachdem sie unsere in schwersten Abwehrkämpfen stehenden Erdtruppen entlasteten. Ganze Arbeit ist geleistet worden.

Teheranski sestanek diktatorjev iz sovražnega tabora je bil v času, ko nimajo pokazati svojim narodom nikakih odločilnih vojaških dejanj, potreben za dvig padajoče vojne morale v Angliji, Zedinjenih državah in Sovjetiji. Z barnumsko reklamo napovedana konferenca je mukoma rodila krotko ugotovitev, da so si v sovražnem taboru edini glede potrebe nadaljnega vojskovanja in tudi glede ciljev, ki so si jih postavili v nadaljevanju svojih naporov. Nič novega niso povedali Churchill, Roosevelt in Stalin, ko ugotavljajo, da so si edini v pogledu na svoje trojno zavezništvo. Svetovne javnosti tudi niso iznenađili z ugotovitvijo, da hočejo uničiti nemško obojeno silo. V to svrhu jim pač ni bilo treba tolikih potovalnih naporov, saj so že razni židovski in boljševiški tintomazi — med njimi zlasti Ilja Ehrenburg — na mnogo spretnjši način izrazili svoje mišljenje o tem, kako neki bi trebalo uničiti sleherni sled evropske kulture in civilizacije. Teheranska konferenca je rodila v sedanji fazi vojne za Nemčijo in njene zaveznike koristen nauk. Potrdila je vodilne ideje nemškega vodstva o smislu sedanjega globalnega obračuna med silami preteklosti in med garantji bodočnosti. Na vsej črti je sedaj podana jasnost o tem, kaj se mora nujno odigrati kot posledica brezkompromisnosti obeh vojskujočih se taborov.

Sovražni zavezniki zatrjujejo, da se čutijo »od-

govorne za usodo sveta». Ta njihova »odgovornost« jih nikakor ni obremenjevala takrat, ko so na zločinski način vrkli gorečo bakljo v sod smodnika. Churchill in Roosevelt sta hotela imeti svojo vojno ter sta tudi dosegla svoj cilj. Isti Churchill, ki je leta 1940, ob izbruhu sovjetsko-finske vojne obsojal boljševiško barbarstvo in rotil vso civilizacijo, da je treba pomagati marmemu finskemu narodu, žrtvi azijskega barbarstva, isti Churchill se je takorekoč pobratil s krvnikom Stalinom, ker ga je vodila v njegovi politiki neodoljiva želja po uničenju Velike Nemčije. Churchill je bil pripravljen na paktiranje s hudičem, ako bi mu to koristilo v njegovih naklepih proti Führerjevi Nemčiji. Anglija in Amerika sta v Teheranu dokončno prepustili boljševikom vso Evropo za slučaj njihove pričakovane »zmaqe«. Nemški narod, ki ga tudi teroristično bombardiranje ne more ukloniti, zaustavlja skupno z zavezniki naval iz vzhoda, obenem pa tudi iz juga, dvigajoč svojo zavest, da ni odgovoren samo za svojo lastno bodočnost, temveč tudi za vso ostalo Evropo. Fronta in domovina sta danes povezani tako trdno, da ni nemškega človeka s poštenim obrazom, ki ne bi razumel tiste ogromne zahteve, ki jo je usodnost današnjega obračuna postavila slehernemu posamezniku in celoti obenem. Mi vemo, da gre v tej borbi za vse. Povsem pravilno je zapisal Reichsminister dr. Goebbels v enem izmed svojih zadnjih uvodnikov v listu »Das Reich«: »Slava očetnjave je naša skupna slava, kakor bi njena sramota zadela nas vse. Kjer je v nevarnosti očetnjava, je ogroženo tudi življenje vsakega posameznega meščana. Radi tega mora vedeti, da izven srečne očetnjave zanj ne more biti osebno nikake trajne sreče.« To je vrhovni zakon za slehernega Nemca. Prvo je očetnjava. Ker je očetnjava v nevarnosti je treba to nevarnost odstraniti do zadnje njene sence. Boj, ki so ga vsilili vojni zločinci nemškemu narodu, se mora nadaljevati do končne zmaqe nemškega orožja. Führer je pravilno dejal, da bodo Nemci še pet minut po dvanajseti uri na svojih postojankah. Nikdo v nemškem narodu nima pravice, dvomiti o tem, da bosta fronta in domovina v svoji trdni povezanosti kljubovali sovražniku vse do tistega trenutka, ko bo klonil in ko bo boqinja slave podarila nemškemu junaku lavorjev venec.

V Teheranu so si stiskali roke predstavniki preteklosti. Plutokracija in boljševizem pripadata dejansko že preteklosti. Izkazalo se je, da mrliča demoliberalizma ni več možno zbuditi k novemu življenju. Prav tako je boljševizem kot zadnja oblika razrednega boja in razredne nestrpnosti preživela zadeva, ki nima nikake bodočnosti. Novi socializem, kakor je vtelesen v ljudski skupnosti Velike Nemčije, je podlaqa, na kateri si bodo mali evropski narodi pod nemškim vodstvom zgradili svojo lepšo bodočnost. Teheranski diktatorji hočejo na trohnobi pokopanih načel zgraditi svoj »novi svet«. Narodom obljubljajo utopičen red, sami pa nimajo reda niti v lastnih delelah. Inflacija v Zedinjenih državah, kjer delavci s svojimi mezdami ne zmorejo doseči dnevno rastočih cen za najnujnejše življenjske

„Štajerci ne klonijo pod silo terorja“

Gauleiter dr. Uiberreither je govoril v Grazu — Zvestoba Führerju do poslednjega diha

Ko se je v ponedeljek razširila v Grazu vest, da bo spregovoril Gauleiter v DAF-dvorani prebivalca štajerske prestolnice o aktualnih vprašanjih, je zavladala velika živahnost. Dolgo pred otvoritvijo dvorane se je zbralo več tisoč ljudi. Na stotine zborovalcev je moralo ostati zunaj in poslušati govor vsaj iz zvočnika. Celokupno zborovanje je bilo mogočna manifestacija mesta Graz za Führerja.

Gauleiter dr. Uiberreither je izvajal med burnim odobravanjem sledeče: »Smatram kot svojo nalogo, da kot Führerjev poverjenik stopim od časa do časa pred skupnost, da ji povem, kako izgledajo naše skrbi, kaj nameravam storiti, in da obenem že v kaj odstranim napačna mnenja. Ljudski skupnosti moram pojasniti motive, ki nas navajajo k ukrepom, ki se morajo sedaj izvesti. Bilo bi napačno misliti, da nas je kak konkreten dogodek zadnjih dni ali tednov napotil k temu, kar vam bom razglasil. Nikakor ne! Je pač tako, da se je splošni zračni položaj v zadnjih tednih in mesecih poostiril tudi za Gau Steiermark.«

Gauleiter je nato slikal nevarnost položaja, v katerem se je nahajala Nemčija 1. 1939. »Taktak — tako je dejal Gauleiter — je bila situacija absolutno resna, bila je skoraj smrtno nevarna. Sedaj pa ugotovitev pozicije, na kateri se nahajamo danes; Maginotova črta prodrta, Nemčija stoji ob Atlantiku, Belgija in Holandija poraženi, Nemčija tudi tamkaj ob morju, v severu Norveške naši vojaki ob Lednem morju, Poljska na vzhodu razbita, ustvarjen je svoboden bojni prostor, boljševiski kolos napaden pet minut prej ko je hotel pogaziti Evropo ali Srednjo Evropo, vihar je pomedel Jugoslavijo, Kreta zasedena, Grčija poražena in sedaj, ko nas je izdala Badogliojeva vlada, zavarovana tudi Italija do meje, ki poteka južno od Rima. Iz strašno obkoljene Nemčije 1. 1939 je nastala svetovna sila. Povsod naokrog imamo tako velike bojne poljane, da lahko gremo par sto kilometrov nazaj, ne da bi

ena sama sovražna vojaška noga stopila na nemško zemljo. To je bilanca štirih let vojskovanja.«

V svojih nadaljnjih izvajanjih se je bavil Gauleiter z bombnim terorjem ter je povdaril, da je sovražnik imel že od vsega početka namen, poslužiti se te satanske oblike vojskovanja. Sovražni tabor je namreč odklonil Führerjev predlog, ki naj bi onemogočil civilno letalsko vojskovanje. Tu je Gauleiter dejal: »Ker na drug način očitvidno ne morejo prisiliti Nemčije na kolena in ker židovstvo ve, da je na svetu samo ena velesila, ki zamore preprečiti njegovo pozelenje po svetovni hegemoniji, so se vrgli na Nemčijo s svojimi letalskimi napadi ter z napadi na čast in moralno odpornost nemškega naroda. Do predvčerajšnjem so sedeli skupaj trije vojni hujskači tam daleč v Perziji ter so sklenili ultimatum nam, nemškemu narodu. Menili so, da se naj ločimo od Führerja.« Mi se od Führerja itak ne bi nikdar ločili, toda še nikdar ni bila ta neločljivost tako velika kot sedaj. To je odgovor Nemčije. »Ob teh besedah je zaoril po dvorani orkan navdušenega pritrjevanja. Nato je nadaljeval Gauleiter: »Sedaj bo nemški narod pokazal svetu, kaj pomeni zvestoba. Štajerci so stali tisoč let ob mejah, skozi stoletja

so krvaveli za Nemčijo. Narod s tako ponosno tradicijo daje zvestobo samo tistemu, ki je te zvestobe tudi vreden.«

Gauleiter je nato govoril zopet o bombnem terorju in o ukrepih, ki bodo podvzeti na Štajerskem, pri čemer je izrecno omenil, da se bo skrben preseljevanje izvršilo na podlagi prostovoljnosti. Ob burnem pritrjevanju je izjavil Gauleiter: »Ako bi sledil kak napad, bomo mesto Graz branili do zadnjega. Gledal bomo čim bolj, da bo čim manj poškodovan. Graz doživel končno zmago, ki bo nekoč vendarle prišla. Eno je gotovo: notranje se ne bomo zlomili, tu nam lahko hlapci židovstva pošiljajo ultimata za ultimatom. Mi ostanemo zvesti našemu Adolf Hitlerju do poslednjega diha Terorju, ki nam ga je sovražnik namenil, se ne bomo uklonili, kajti Štajerc ne kloni pred nasiljem, to smo že neštétokrat dokazali. Ako se že klonimo, se klanjamo samo možu, ki smo si ga svobodno izbrali. Samo temu možu se klanjamo in Führerju pošiljamo zaobljubo: Naj pride kakorkoli hoče, Štajerc ostane zvest do smrti.«

Mogočna manifestacija se zaključila s počastitvijo Führerja in s prepevanjem himen nemškega naroda.

O NEMŠKIH OFICIRJIH

V zadnji številki »Štajerskega Gospodarja« smo objavili Führerjev govor pred nedavno imenovanimi novoizšolanimi oficirji vseh treh delov nemške oborožene sile in oddelkov Waffen-SS. Iz njegovih izjav se je zrcalilo svetovno znano dejstvo o nemškem oficirju, to je, da je kot najboljši poveljnik in najsposobnejši voditelj bojnikov, popolen qarant za končno zmago v tej vojni.

Dogodek nam daje povod, da našim starejšim

generacijam, ki se še spominjajo prve svetovne vojne, osvežimo, mlajšim pa objasnimo razliko, ki vlada med načinom izbiranja in postavljanja oficirjev v sedanji nemški oboroženi sili in med načinom, ki je veljal predvsem v armadi in mornarici bivše obdonavske monarhije, v katerih so služili tudi Spodnještajerci.

Kakor vemo, so se aktivni oficirji bivše Avstro-Ogrske v pretežni večini rekrutirali iz takozvanih »boljših krogov«. Pogledi in pojmi, da so sinovi grofov, baronov in plemenitštev v prvi vrsti poklicani in najbolj pripravljeni za oficirski poklic, so bili kljub zastarelosti in preživelosti mero-dajni. To se pravi, mladeniči iz širših ljudskih pletst so bolj redko in težko postali oficirji. Pogoj za sprejem v takozvane nižje in višje vojaške rečne in kadetne šole ter vojne akademije, so dajali prednost aristokratskim in oficirskim sinovom, akoravno v zadnjih desetletjih pred izbruhom svetovne vojne niso več bili zakonito predpisani. Še-le, ko so sinovi plemstva, aktivnih oficirjev in visokih državnih uradnikov bili sprejeti, so se upoštevalo ostale prošle. Sin revnih krogov, ki ni imel sredstev, da bi absolvirali nižjo srednjo šolo, pa sploh ni mogel misliti, da bi kdaj koli postal aktivni oficir, tudi, če bi po vseh naravnih predpogojih obljuboval, da bi lahko postal odličnjak med najboljšimi. Poklic aktivnega oficirja v bivši obdonavski monarhiji je bil do njenega konca privilegirani za sinove gornjih in premožnih krogov.

V avstro-ogrski armadi in mornarici je bila tudi javna tajnost, da so razen tega tudi pozneje v oficirskem zboru igrali oficirji z baronskimi in grofovskimi naslovi ravno radi naslovov, brez ozira na sposobnost, vedno nekoliko boljše in uglednejše vloge kakor oficirji takozvanega meščanskega porekla. Tudi to ni bilo nikjer črno na belem predpisano, pač pa praktično v navadi. Da pri takih metodah niso mogli postati oficirji tisti naderjenci, ki bi v teh poklicih lahko pokazali izredne sposobnosti in talente, je umev-

potrebščine, nam ponazorje, kako neki bi izgledalo v Evropi, ako bi jo bičala s svojimi »blagi« reakcionarna plutokracija. Gladovanje Indijcev dokazuje organizacijsko »sposobnost« Angležev v nič manjšem obsegu v Južni Italiji, v kolikor je pod okupacijo Anglo-Amerikancev, pa Italijani že ližejo z boljševisizmom zastrupljen med nove »svobode«, ki se izživlja v podpihovanju razredne borbe in ubijanju nedolžnih ljudi. Ker se nemški narod zaveda, da bi moral utoniti v morju anarhije in krvoprelitja, ako bi izgubil to vojno, bo sleherni Nemeč storil svojo dolžnost, misleč na en cilj: dokončno izvojevano zmago.

Tako prihajamo v našem opazovanju vojnega dogajanja tudi k vprašanju povračitve za anglo-ameriško teroriziranje nemškega civilnega prebivalstva. O tem vprašanju je napisal znani nemški publicist Hans Schwarz van Berk v listu »Das Reich« tako tehten članek, da ga moramo v najbitvenejših izvajanjih predočiti tudi našim čitateljem. Van Berk piše med drugim sledeče: »Vprašanje roka povračitve ni več odvisno od tehniške dogotovitve, temveč od smotra, ki naj se s povračitvijo doseže. Povračitev bo prišla s vsem povdarkom in v psihološko pravilno izbranim trenutku tako, da bo vplivala na razvoj vojne. Bilo bi odvčec, ako bi hoteli povračevati razvaline za razvaline. Smisel podjetja se bo izrazil povsem drugače in iznenadno, to pa duhovno in politično. Vojna bo zadobila novih aspektov. Odgovorni možje na nasprotni strani bodo postavljeni pred javno mnenje, ki bo postavljale vse drugačna vprašanja kot včeraj in danes, n. pr.: ali bo sledil napad v Italiji, ali na Balkanu, ali kdaj bo že končno marširala druga fronta? Noben nasprotni manever in nobeno še tako riskirano podjetje ne bo preprečilo ali zaustavilo

povračitve. Pri povračitvi ne gre za triumf orožja, tudi ne za izvedbo obsodbe, ki jo zahteva ves naš narod. Z najskrajnejšim, zelo drastičnim udarcem hočemo končati objestnost množinskega ubijanja. Miren gledalec bi utegnil misliti, da človeštvo ni več daleč od tiste točke, ko lahko spusti v zrak pol svetovne oble. Ukrotitev tehnike po uravnaalni volji pa je poslednja naloga, postavljena kulturi zapada. V tem smislu so lahko veliki mojstri orožarstva pravi življenjski mojstri našega stoletja. K tem se prištevamo. Zato smo v vseh naših pohodih izsiljevali hitra odločitve, da bi tako štedili človeka. Izgube Poljakov, Dancev, Norvežanov, Holandcev, Belgijcev, Francozov, Grkov in Srbov so bile tako majhne, ker je izvojevala naša vojna umetnost klasične zmage. Kakor v kirurgiji reši en sam dober vrezljaj velikega zdravnika življenje, medtem ko neznanič muči svojo žrtev z vedno novimi posegi, ne da bi kaj dosegel, smo mi bili uspešni. Medtem pa se Angleži, ki ne morejo izsiliti nobena odločitve na bojni poljani, ukvarjajo z mazaštvom in mučijo življenje evropskega človečanstva, podaljšajo vojno z mučenjem.

Kakor divja sedaj bombna vojna, naše nove orožje bo izzvalo povsem drugačno izkušnjo na živce. To orožje bo angleškemu narodu zelo hitro vsililo vprašanje, kako dolgo je možno vzdržati tako vojno. Tako brez sočutja, kakor gleda angleški narod na razdejanja celine, tako brez sočutja ga bomo prepustili njegovi najtežji uri. Mi imamo večje skrbi kakor je skrb za otok. Mi odgovarjamo za ves kontinent in te odgovornosti nismo kakor Angleži odstopili Stalinu. Mi ostanemo edina in zadnja oborožena velesila Evrope, ki se zoperstavlja nevarnosti iz vzhoda, no morda na konferencah, temveč na bojnem polju.«

Druck und Verlag: Marburger Verlags- und Druckerei-Ges. m. b. H. - Verlagsleitung: Egon Baumgärtner; Hauptvertriebsleiter: Friedrich Golob; alle in Marburg/Drus. Badgasse 4

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 3 vom 10. April 1943 gültig. Anfall der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung gibt keinen Anspruch auf Rückzahlung des Bezugsgebührens.

Zatemnitev od 12. do 18. decembra 1943 od 16.45. do 7. ure!

Srditi boji v loku Dnjepra

V novembru je bilo zbitih 865 letal — Tudi v preteklem tednu so se izjalovili vsi sovjetski poskusi prodora nemške fronte — Velik nemški uspeh pri Smolensku Romunski uspeh pri Kerča

Pretekli četrtek je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo, da so se stopnjevali boji južozapadno od Kremenčuga. Nek sovjetski bataljon, ki je vdrl v nemške postojanke, je bil v protisunku uničen. Pri Cerkasiju so osvobodile naše čete v uspešnem protinapadu 105 grenadireki regiment, ki je bil mimo grede obkoljen. Ta regiment, pod poveljstvom majorja Kästner-ja, se je hrabro boril. Med Pripjetom in Berezino so Nemci očistili razne vdorne odprtine ter zavrnilli več sovražnih skupin. Severozapadno od Berezine so bili močnejši odredi sovjetov razbiti v izhodiščih. Zapadno od Kričeva so se odigravali hudi boji. Ob avtomobilski cesti, ki vodi v Smolensk, so sovjeti napadali z 22 strelskimi divizijami nemške postojanke pozno v noč. Nemške čete so odbile vse napade in tako dosegle nov obrambni uspeh. Kljub sovražnemu odporu so Nemci pri

Nevelu uspešno napadali. Nad vzhodno fronto je bilo v mesecu novembru zbitih 865 sovjetskih letal.

Iz poročila, izdanega 3. decembra, je razvidno, da je vsled velikega deževja popustilo bojevnisko delovanje na južnem sektorju vzhodne fronte. Zivahno je bilo le pri Kremenčugu in pri Cerkasiju. V gomelskem področju so boji nekoliko ponehali, zato pa so boljševiki nadaljevali z novimi rezervami brez prestanka svoje napade v sektorju Smolenska. V trdih in uspešnih bojih so nemške čete zavrnille 31 sovražnih strelskih divizij in celo vrsto oklopniških odredov. Lepo so tudi napredovali lastni napadi pri Nevelu.

Po sobotnem poročilu je prišlo do večjih spopadov samo pri Kremenčugu in pri Cerkasiju, kjer so Nemci odbili vse napade. Med Pripjetom in Berezino so boljševiki mestoma vdrl v naše postojanke, toda naše čete so jih v takojšnjem protinapadu zavrnille. Zapadno od Kričeva so bili zabeleženi srditi boji. Zapadno od Smolenska so sovjeti četrtega dne v veliki obrambni bitki kljub snežnim zemetom do večera butali v nemške črte, vendar so bili vsi ti napadi odbiti. Uspešni napadi Nemcev so se vrstili tudi zapadno od Nevela.

Na Krimu so boljševiki začeli po poročilu z dne 5. t. m. po močni artilerijski pripravi in s tankovskimi odredi svoje napade severovzhodno od Kerča. Ti napadi so bili gladko odbiti, Romuni so medtem južno od Kerča prodrli sovjetske postojanke in dospeli do obale. Nemci so z artilerijo uničili ali poškodovali več ladij sovjetskega dovoza. Zapadno in južozapadno od Cerkasija so se izjalovili sovjetski napadi. Sovražne sile, ki so vdrele južno od Cerkasija, so bile uničene. Med Pripjetom in Berezino so se medtem razvili hudi boji. Zapadno od Kričeva so Nemci iztrgali boljševikom mimo grede izgubljen pas terena. Pri Smolensku pa boljševiki pod vtisom strahovitih izgub dne 4. decembra niso več napadali. S tem je končala bitka pri Smolensku s popolnim nemškim uspehom.

Weltbild-Gliese (GD).

Kampfraum Korosten — westl. Kiew-Tscherkassy.

no. Saj vemo, da so velemili prirojen dar narava, ki se najdejo v vseh slojih ljudstva in jih je lahko ravno toliko med delavci in kmeti kakor med knezi in grofi. V tem pogledu so bile razmere v bivši cesarski nemški armadi in mornarici že veliko boljše. Saj vemo, da so tekmo prve svetovne vojne imenovali mnogo zaslužnih in odlikovanih mož z podčastniških položajev aktivnim oficirjem brez vseh vojaških šol. Nekdanja naša monarhija je v tem oziru svoje slične junake nagradila samo s hrabrostnimi kolajnami, ker se je strogo držala predpisov, da je oficirski rang namenjen samo za šolane in študirane može.

Nacionalsocialistična oborožena sila je vsem ostankom teh metod napravila konec. Danes so v Nemčiji, ki jo vodi Adolf Hitler, odprta vrata v oficirske poklice vsem, ki so za to sposobni, brez ozira na poreklo, premoženje in morebitno predizobrazbo. Vsak Nemec lahko postane sčasoma Generalfeldmarschall, če se z delom in uspehi pokaže vrednega in sposobnega za ta najvišji vojaški položaj. Nič novega ne povemo, če zapišemo, da imamo v naši hrabri oboroženi sili primer, ko je komaj devetindvajsetletni Oberst postal General. Govorimo pa tudi lahko o Oberstih, Oberstleutnantih in Majorjih, ki jih vojna poročila in poročila o najvišjih odlikovanjih opisujejo po letih za mlajše. Posebno naše slavno Göring-ovo letalstvo ima na vidnih in vodilnih položajih večinoma same mlade poveljnike 22, 23, 24, 25, 26, 27 in 28letni Majorji, Oberstleutnanti in Obersti, ki poveljujejo našemu vojnemu letalstvu, niso nikaka redkost. V par vojnih letih so ti mladi junaki dosegli položaje, ki bi jih v mirnem času ne dosegli v desetih, dvajsetih letih. In pravilno je to. V tem hitrem napredovanju od stopnje do stopnje se izraža priznanje za delo in uspehe ter dokazuje, pravilnost in razumevanje poveljstva za pravilno vpostavo oficirjev. Vojna je krat in čas, ko oficir lahko pokaže svoje zmožnosti. V bojih šele oficir kot vojak in bojevnik po poklicu pravzaprav pride

poklicno, značajno in voditeljsko do stvarnega izraza in veljave. In če se v bojih v praktičnem in resnem vojskovanju obnese kot junak in bojevnik ter povrh tudi kot poveljnik, organizator in voditelj, je popolnoma na mestu in edino pravilno, da postane brez ozira na starost in službena leta to, kar so v naši oboroženi sili, predvsem v letalstvu, postali mnogi mladi oficirji, to je višji in najvišji poveljniki. To postopanje je v interesu vseh. Može, ki je sposoben in delaven, na ta način lahko koristi skupnosti, koristi pa tudi samemu sebi, ker se nagradi njegovo delo in njegov trud. Na položaju, ki ga zavzema, bo pa tudi v nadalje zopet koristen domovini.

Dvajset tisoč mladih Leutnantov, ki jih uvodoma omenjamo, da jih je Führer s svojim govorom slavnostno napotil v razne enote svoje zmagovite oborožene sile in v oddelke Waffen-SS je že, predno so bili izbrani in sprejeti v šolo za oficirje, ki je radi vojne teoretično in praktično trajala samo nekaj mesecev, bilo dolga mesece na frontah, kjer so že praktično dokazali svojo sposobnost kot frontni vojaki in voditelji frontnih vojakov. Tu gre predvsem za mlade vojaške, ki so po svojem prepričanju nacionalsocialisti, politično šolani in vzgojeni v odredih Hitler-Jugend in kot mladi vojaki in prostovoljci pokazali lastnosti in zmožnosti, ki jih naša oborožena sila zahteva kot predpogoji za oficirski poklic. Da so med temi mladimi možmi bivši vojenci rokodelstva, kmečki delavci, kmečki sinovi, dijaki in morebiti tudi kak potomec nekdanjih plemenitnikov, ni važno. Vsi, brez ozira na premoženjsko stanje in preteklost, so danes oficirji nemške oborožene sile ter bodo uspevali in napredovali po uspehih in storitvah, ki jih bodo pokazali. Kakor v vseh ostalih poklicih civilnega življenja, tako velja v Nemčiji tudi pri vojaki načelo: »Sposobnega na vodilno mesto!« To je v korist ljudske skupnosti in sposobnih ter edino logično in pravilno.

Transocean-Röhrich (GD).

Der Gauleiter von Berlin, Reichsminister Dr. Goebbels, bei einem seiner Besuche in den Berliner Schadensgebieten nach den britischen Terrorangriffen.

Boljševiki so po ponedeljkovem poročilu nadaljevali svoje napade severovzhodno od Kerča, toda Nemci so razbili sovjetske odrede že v izhodiščih z artilerijo in naskočnimi topovi. Južno od Kerča so se odigravali uspešni romunski napadi. V velikem loku Dnjepra je sovražnik obnovil svoje močne napade kljub snežnim zemetom. Tako pri Krivoj Rogu kakor tudi pri Kremenčugu so nemške čete v bojih, ki so trajali do večera, zavrnille vse sovjetske napade. V tem prostoru je bilo v nedeljo uničenih 80 sovjetskih tankov. Pri Cerkasiju so Nemci odbili opetovane sovjetske napade ter uničili nekaj odrezanih sovražnih skupin.

Po poročilu, izdanem 7. decembra, so dobro napredovali romunski napadi proti sovražnemu mostišču južno od Kerča. Sovražnik je 6. decembra nadaljeval svoje napade v velikem loku Dnjepra. Njegovi poskusi prodora nemške fronte so se izjalovili v srditih bojih. Južozapadno od Dnjepropetrovska je bila neka sovražna skupina uničena do malih ostankov. Pri Kremenčugu pa so nemške čete zaustavile močne sovražne pehotne in oklopne odrede Severozapadno od Žitomira so Nemci v napadih zavzeli celo vrsto občin. Nemško letalstvo je medtem z uspehom bombardiralo sovjetski dovoz na cestah in železnicah in zbirališča čet v kievskem področju.

Po poročilu z dne 8. t. m. so oddelki 6. romunske konjeniške divizije skupno z nemško artilerijo in nemškimi, romunskimi in hrvatskimi letalci razbili sovražno mostišče južno od Kerča. V tridnevni težki boji so pri tem ujeli 2000 boljševikov. V veliko pomoč so bile pri tem lahke nemške pomorske sile, ki so skozi 35 dni blokirale sovjetski dovoz k temu mostišču. Uničile so osem motornih topničark, dva vlačilca in 23 vozil za izkrcevanje. Zapadno od Kremenčuga so skušali boljševiki z močnimi silami razširiti vdorno odprtino. Z lastnim protinapadom so Nemci zopet izvojevali mimo grede izgubljeno ozemlje. Kljub žilavemu odporu boljševikov so dobro napredovale operacije pri Žitomiru in pri Korostenu, kjer je bilo zavzetih več vasi. Na ostali vzhodni fronti so beležili le živahne lokalne napade med Pripjetom in Berezino, zapadno od Kričeva in Nevela. Od 4. do 7. decembra je bilo uničenih na vzhodni fronti 115 sovjetskih letal. Deset nemških letal se ni vrnilo.

* Trideset vojnih členov za nemški narod. Reichsminister für Volksaufklärung und Propaganda, dr. Goebbels, je izdal 30 vojnih členov, ki se jim pravi Kriegsartikel in so namenjeni nemškemu ljudstvu. Vsebinsko je sestavljena iz samih misli, ki jih je iznesel v svojih govorih z ozirom na sedanjo vojno Führer. Vodilni častopisni prinašajo v svojih nedeljskih izdajah navadno po en člen na dobro vidnem mestu, v višjih razredih. Ljudskih in v ostalih učnih zavodih pa učiteljstvo in profesorji politično in vzgojno s predavanji in razlagami predelujejo gradivo teh vojnih členov, ki so za naš narod ne samo važni, temveč tudi potrebni koristni, in mu morajo biti tudi sveti.

Položaj na južno-italijanski fronti

Težke izgube anglo-ameriškega letalstva o pritiski terorističnih napadov na nemško in zasedeno ozemlje

Na južnoitalijanski fronti je sovražno delovanje na vzhodnem sektorju po poročilu z dne 2. decembra mimogrede popustilo. Samo na enem mestu so Angleži s tanki štirikrat zaporedoma napadli naše postojanke. Angleški napadi so bili krvavo odbiti. Nemški letalci so razbijali sovražne baterije ob izlivu reke Sangro ter uničili veliko vozil. 1. decembra so ameriški bombniški odredi napadli zapadno ozemlje Reich-a ter vrhli bombe na razne naselbine. Pri tem napadu so izgubili Amerikanci 42 večinoma štirimotornih letal. Nemška letala so v noči na 2. december napadla cilje v Južni Angliji.

Zapadni odsek južnoitalijanske fronte je bil po poročilu z dne 3. decembra pozorišče intenzivnega artilerijskega obstreljevanja. Na vzhodnem odseku so se vrstili močni sovražni napadi, ki so pa bili v srditih bojih povrnjeni. Živahno je bilo obojestransko letalsko delovanje nad vso fronto. 16 sovražnih letal je bilo pri tem zbitih. Z velikim uspehom so nemški odredi v noči na 3. december bombardirali sovražno dovozno luko Bari v Apuliji. V luki so nastala velika razdelanja. Dve ladji sta se potopili, dve drugi pa sta eksplodirali. Druge ladje so zadobile težke poškodbe. Močni angleški bombniški odredi so v noči na 3. december bombardirali Berlin. Bliskovita nemška obramba je prizadela sovražniku težke izgube: 53 napadalcev je bilo zbitih na tla.

Po sobotnem poročilu so se na zapadnem odseku južnoitalijanske fronte odigravali na številnih mestih srčiti boji. Nemške rezerve so očistile nekatere vdore ter ujele številne sovražne vojake. Na skrajnem levem krilu naše fronte je bil zastavljen močan napad osme angleške armade. Angleški bombniški odredi so v zgodnjih urah 4. decembra teroristično napadli mesto Leipzig. Težko so bila zadeta stanovanjska predmestja, javna poslopja in kulturni spomeniki. Druga sovražna letala so se pojavila nad Berlinom, ne da bi povzročila škodo. 28 sovražnih bombnikov je bilo zbitih na tla. Nemške dalekometne baterije so z dobrim uspehom obstreljevale Dover, Deal in Folkestone.

Iz nedeljskega poročila nemškega vrhovnega poveljstva je razvidno, da so na južnoitalijanski fronti ponehali tako sovražni napadi kakor tudi artilerijsko obstreljevanje. Na zapadnem odseku so se zrušili napadi severoameriških čet v nemškem ognju ob velikih izgubah za sovražnika. Na vzhodnem odseku Angleži niso nadaljevali svojih velenapadov. Naše čete so sovražniku iztrgale mimogrede izgubljeno vas. Pri že omenjenem napadu na luko Bari so bile po dokončni ugotovitvi potopljene štiri trgovske ladje s skupno tonažo 31.000 brt. Uničujoče zadetih pa je bilo še devet tovornih ladij s skupno 45.000 brt.,

obenem pa tudi neka vojna ladja srednje velikosti.

6. decembra je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo, da je bilo vsled slabega vremena bežeti le nekaj lokalnih bojev.

Dan pozneje, dne 7. decembra, pa je bilo že zopet živahneje na višinah jugozapadno od Migana Tu so se menjali močni ameriški napadi z lastnimi protinapadi. V teku bojev so nekatere višine večkrat menjale posestnika. Na vzhodnem sektorju so se bojevale le sprednje straže. 5. in 6. decembra je bilo nad sredozemskim prostorom in nad zapadnim zasedenim ozemljem zbitih 25 sovražnih letal, med njimi 17 štirimotornih bombnikov.

Na zapadnem sektorju južnoitalijanske fronte je bojovniško delovanje po poročilu z dne 8. decembra nekoliko popustilo. Samo na dveh vzhodnih mestih, ki sta nastali v bojih predhodnega dne, so se še odigravali boji. Na levem krilu fronte je začel napadati sovražnik naše postojanke na vzhodnem delu gorovja Maiella. Sovražnik je bil zavrnjen v težkih bojih.

Nemške podmornice so potopile iz spremljav in v posamičnem lovu v Atlantiku in v Sredozemskem morju sedem ladij s skupno tonažo 49.000 brt.

Decembar, koledarsko in zgodovinsko znamenit mesec

Izmed vseh mesecev v letu je december koledarsko in po zgodovini narodov — med njimi tudi stari Germani in Rimljani — ki so že pred našim štetjem odločevali usodo človeštva, december še posebno znamenit. Že po svojem (latinskem) imenu spričuje, da je bil nekoč (pod starim Rimom) deseti mesec v letu, ki se je tedaj začel na prvem marcu. Po svoji posvetitvi (Saturn) kot zaščitniku dobre letine je bil še najbližje našemu oktobru. Kakor ga bomo pri njegovem pomenu kot mesec obdarovanja popljiže spoznali, je imel že prvotno tudi lastnosti splošnega obdarovanja. In v tem je bil zelo ali najbolj podoben staro-germanskem »Julmonatu« ozir »Julfestu«. Pa tudi to spada k razlagi o nastanku današnjega Božiča. Za Novo leto pa se običajno razpravlja o nastanku koledarja in ob tej priliki bomo videli, kdaj in kako je december preemstil svoje stališče od desetega na zadnji mesec v letu.

Pri nas splošno znamenit je december v vremenskem oziru. Naši kraji spadajo na ozemlju

severne poloble med one, kjer se šteje december kot prvi mesec začetka prave zime (zgodnji sneg, ki včasih zapade že oktobra, se ne šteje k rednim zimam; bolj severno od nas in na daljnem Vzhodu pa tudi že oktober spada med zimske mesece). Naš poljedelec je vesel, če mu decembra zapade mnogo snega na trdo zmrazjeno zemljo. Tudi zdravju zelo škodljivo je megleno, čmerikasto vreme do božičnih praznikov. Pri nas pravimo, da ni Božiča, če ni snega. V spominu so nam pa tudi zime, ko še v januarju ni bilo snega. Ampak kot rečeno, to so izrednosti, ki ne štejejo k pravilu.

Letošnji december pa v meteorološkem oziru ne spada med redne in niti med dozdaj znane izredne mesece. Pod vplivom svetovnih dogodkov se je tudi vremensko spremenilo vse, kar je v sedanjosti imelo vpliv na vreme. Gotovi znaki kažejo, da velja ta zgodovinsko znamenita posebnost zlasti še za letošnji december. Zato se priporoča, da s posebno pazljivostjo sledimo dnevnim vremenskim pojavom.

RAZNE VESTI

Emigranti in banditi se igrajo ministre. Moskovski časopis »Vojna in delavske razrede«, ki je nekakšno osebno glasilo Molotova, je v času, ko so se vršile priprave za konferenco v Teheranu, zahtevalo ustanovitev »jugoslovanske partizanske vlade«. In ree, dr. Ivan Ribar, ki se že dolgo časa klati med partizanskimi tolpami, je v neznanem kraju balkanskega gorovja v zgodovju ustanovil »časno jugoslovansko vlado« ter postal sivega samega sebe za »predsednika«. Kot predsednik vlade brez države je še istega dne imenoval »maršalom« znanega Josipa Broza ali Tita, ki je neke vrste »vrhovni poveljnik vseh partizanskih tolp« na področju nekdanje Jugoslavije. Z istim odlokom je Ribar proglasil za odstavljeno jugoslovansko emigrantsko vlado Petra Karadževića, ki sed, v Kairu, odkar ga je Moskva izrinila iz Londona. Ustanovitve in odstitve vlad, sestavljenih iz emigrantov in banditov, ki naj načelujejo in upravljajo države, ki jih nikjer ni in ki jih tudi nikdar ne bo, še dolgo ne bo spremenilo smer kroženja svetovne oble.

Novo odredbe. Verordnungs- und Amtsblatt des Chefs der Zivilverwaltung in der Untersteiermark Nr 34, ki je izšel dne 3. decembra 1943 objavlja sledečih 7 odlokov: 1. Odredbo o ureditvi lekarn na Spodnjem Štajerskem. 2. Osmi

razglas o popisu in pregledu mladeničev za Wehrdienst in Reichsarbeitsdienst. 3. Določbo o uvedbi prispevka za kmetijska in gozdarska posestva. 4. Razglas o izgubi dveh službenih izkaznic. 5. Odlok o nadaljnji izobrazbi učiteljev glavnih šol. 6. Odlok, zadevajoč čitanko za glavne šole. 7. Odlok, zadevajoč smernice o ureditvi šolskih vrto na ljudskih in glavnih šolah.

* Prevažanje smuči in koles. Reichsportminister opozarja, da je tudi letos v veljavi prepoved prevažanja smuči in koles kot poštne pošiljke ali potovalno prtljago po poštnih avtobusih. Razlogi tega ukrepa so v nevarnosti, ki jih pri nočnih vožnjah lahko povzročata prevoz imenovanih predmetov.

TO IN ONO

o Varujmo se pred škodljivo meglo! Decembra megla kaj rada obiskuje tudi naše kraje. So leta, ko se dviga visoko nad gorske višave in izgleda kot belo morje. Taka megla je bolj zgoščena in suha ter pospešuje po gozdovih in vrtovih slikovito ivje. Taka megla je sicer nadležna, pa vendar ni tako škodljiva kakor je ona vlažna, izpod katere navadno »rosi« neprijetna mokrota. Za pljuče, sploh za dihala je taka megla veliko bolj škodljiva, kot si to ljudje na splošno predstavljajo. Taka megla gre tudi sicer — kakor pravimo — »zelo na živce«. Se veliko bolj kakor ob lepem

vremenu velja za meglene dni pravilo: Kolikor le mogoče, vzdržujmo se govorenja na ulici in sploh na prostem ker pri tem najbolj požiramo vase ogausno in strupeno nesnago, ki jo vsebuje posebno vlažna megla. Po mesih je take nesnage v ozadju še veliko več kakor zunaj na deželi, kjer je tudi manj dima.

Isto velja tudi v astronomskem oziru. To, kar imenujemo v obče astronomija, je — vsaj za našo zemljo mišljeno — tekorekoč mati cele naše meteorologije — ali bolj po domače povedano: kakor ozgorej tako ospodej. Vse kar se dogaja na nebu, tako ali tako učinkuje na našo zemljo; ne samo na njenega površju, marveč tudi še globoko v njenem še vedno žarečem nedrju.

o Zanimiv slatinski vrelec v Bolgariji. V bližini bolgarske vasi Kurilo so izsledili mineralni vrelec, čegar temperatura v 120 metrih globine znaša 120 stopinj. Liter te mineralne vode izkazuje 25 gramov mineralnih sestavin. Po kemijski sestavi je ta vrelec edinstven v Bolgariji. Vsako minuto priteče 150 litrov te vode, ki vsebuje ogljikov dioksid in tudi metan.

o Dežele večne pomladi. Medtem, ko naši kraji v novejši dobi čimdalje redkeje doživljajo pravo pomlad, je po širnem svetu vse polno manjših dežel, ki slovijo kot dežele večne pomladi. Najsevernejše tako ozemlje je otok Vancouver, ob zapadni obali Kanade. Pokrajina je čisto severnjaska, toda podnebje je zelo milo, zrak čist, tako, da tuberkuloze, obolenja dihal in slično tam sploh ne poznajo. Na severni polobli se med deželami večne pomladi med številnimi drugimi nahaja tudi največji otok Kanarskih otokov, Tanarifu, kjer vlada vse leto enakomerno vreme, ali vsaj brez posebno občutljivih razlik. Viharjev, megle, mraza i. dr. tam sploh ne poznajo. Kljub temu pa je pokrajina zelo raznolična: planine do 3700 m visoke, globoke doline, ravnine itd. Na južni polobli pa Tanarifo še prekašata avstralska otoka Tazmanija in Novi Zeland. Zlasti slednji je po naravi bogato obdaren. Na sto kilometrov daleč se razprostira čudovito peščeno obrežje, ki mestoma strmo pada v morje, slično deželni fjordovi (Norveški). V sredini se dvigajo gorski vrhovi z zasneženimi in zaledenelimi vrhovi, v dolinah pa iz zemlje puha para iz vročih vrelcev z raznimi zdravilnimi lastnostmi.

Romunski ladijski blagovni promet. Izvoz kmetijskih pridelkov obavlja romunsko gospodarstvo največ ladijskim potom po Donavi. Ko pa zamrzne Donava, se ves ta promet preloži na železnice, ki pa ne zmorejo vsega. Da bi se temu odpomoglo, je Romunija že lansko leto v Nemčiji naročila dve veliki ladji za lomljenje ledu na Donavi, ki naj omogočita promet tudi v hudi zimi.

Tajinstveni vladar Arabije

V El Riadu, prestolnici kralja Ibn Saud-a, ni evropskih diplomatov — Angleži in Amerikanci morajo računati s prebrisanim arabskim vladarjem

El Riad je prestolnica arabskega kralja Ibn Saud-a. V tej prestolnici, ki je do danes še ni prestopila noga nobenega evropskega diplomata, kraljuje Abdul Azis Ibn Saud, kralj Hedžasa in Nedžda, gospodar Meke in Medine, obeh svetih mest vseh Mohamedancev. Bivši dolgoletni angleški svetovalec kralja Ibn Saud-a, Sir John Philby, je moral prestopiti k islamu, preden je prestopil prag kraljeve palače. Kralj Ibn Saud živi v versko strogem krogu takozvanih vahabitov, ki spoštujejo verska načela Mohamedovega nauka bolj kot vsi ostali mohamedanci. Kdor ni mohamedanske vere, sploh ne sme prestopiti mesta El Riad.

Kralj Ibn Saud je znan po izredni spretnosti v političnih odločitvah. Brez dvoma je Ibn Saud danes osebnost, ki zdaleka nadkriljuje vse ostale voditelje arabskega naroda. Ibn Saud se zaveda, da mu daje tajinstvenost, s katero se obdaja, poseben blesk, mimo tega pa se odlikuje po redki lastnosti: vztrajnosti v čakaniu na svoj uspeh. Tudi imperialistične sile morajo računati z Ibn Saudom, čeprav beseda v krogu Arabcev ima odločilen pomen.

Ibn Saud si je moral svojo državo, veliko Arabijo, takorekoč izvojevati. Njegov oče Abdurahman je vladal v Nedždu. Obenem je bil duhovni glavar vahabitov, strogi izpolnjevalec Mohamedovih zapovedi. Mali emirat Nedžd je pa bil zopolj ostanek velikega vahabitskega carstva, ki sta ga razbila turški sultan in kalif ter egipčovski podkralji Ali Mohamed Državice Nedžd se je polastil Ibn Rašid. Abdurahmanova rodbina je živela skoro deset let v emigraciji. Mladi Abdul Azis, sedanji vladar, pa je vzbudil pozornost kovčeskega emirja in je postal njegov dober prijatelj. S pomočjo imenovanega emirja, uplivenega kneza, je Ibn Saud z malim krdelcem zvestih ljudi planil proti El Riadu, da bi iztrgal mesto takozvanim rašidom. Unal je nemreč, da se bodo plemena njegove domovine dvignila proti tujim gospodarjem. Napad na El Riad se je Ibn Saudu takrat ponesrečil. Abdul Azis Ibn Saud pa ni vrgl puške v koruzo. Par mesecev pozneje je udaril zopet na El Riad in tudi to pot ga je spremljalo samo petdeset zvestih oporod. Mala skupina se je takorekoč ob največjih težavah pri-

kradla do El Riada ter tako premagala odnotno garnizijo. Ta uspeh je bil obenem signal za splošno vstajo in v najkrajšem času so bili pregnani rašidi iz dežele. Komaj dvajsetletni Ibn Saud je tedaj prišel v duhu svojih prednikov obnovljati vahabitsko arabsko državo. Nedžd je bil izhodišče za vse nadaljnje podvige kralja Ibn Sauda. Že leta 1913. mu je uspelo iztisniti osmansko Turčijo iz celokupne Srednje Arabije. V svetovni vojni je ostal Ibn Saud nevtralen. Angleži ga nikakor niso mogli vpreči v svoje arabske načrte. Leta 1922. je napovedal boj hašimitskemu knezu Huseinu, ki je nekaj časa užival podporo Anglije, iste Anglije, ki ga je pozneje pustila na cedilu. Ibn Saud je po kratkem boju okupiral Meko in Medino, obe glavni sveti mesti mohamedanskega sveta. Njegova pozicija je dobila s tem mednarodni pomen. Tudi z jemenskim imamom, duhovnim knezom deželice Jemen, je imel Ibn Saud mal obračun leta 1934., pri tem pa Ibn Saud ni izkoristil popolnoma svoje oblasti. Imamu je pustil nekaj samostojnosti, le zunanjo politiko Jemena je tesneje povezal s svojo lastno zunanjo politiko.

Kar se tiče razmerja do Anglije, je moral Ibn Saud biti skrajno previden. Izoqibal se je slehernega odkritega spora z Anglijo. Kljub temu pa Anglija Saudijske Arabije ni mogla prisiliti k priznanju angleške politike v Palestini. V zadnjem desetletju je Ibn Saud, ki uživa kot čuvár svetih mest Meke in Medine silno avtoriteto v muslimanskem svetu, ustvaril tudi takozvani arabski pakt z Irakom in Jemenom. V zadnjem času so Amerikanci razširili svoj vpliv v Saudijski Arabiji. Da bi pa ohranil svoji deželi pripadajočo in pozicijo, je prebrisan Ibn Saud previdno delil inozemsko pomoč za obnovo Arabije med Angleže in Amerikance, ki se medsebojno pulijo za vpliv. V ostalem je pa Ibn Saud tudi v tej vojni nevtralen. V vprašanju združitve arabskih dežel, je Ibn Saud pokazal da ne misli žrtvovati ali omejevatí svoje neodvisnosti. »Kaj pravi Ibn Saud? O tem vprašanju si Angleži in Amerikanci razbijajo glavo, ko študirajo svoje načrte glede Bližnjega vzhoda. Arabci pa vedo, da zna »efin-ga v El Riadu« tudi tokrat molčati, dokler ne bo napočila odločilna ura arabskega sveta.

Roosevelt - Stalinov ujetnik

Kakor se je naknadno izvedelo, se je odigrala konferenca v Teheranu v znamenju otročjega strahu pred nemškimi padalci. Razširile so se namreč vesti, da se bodo spustili nad Iran nemški padalci. Bržčas se vose preveč mislili na Mussolini-jevo rešitev iz Badoglijevih krepiljev. Londonski dopisnik lista »Stockholms Tidningen« je naslikal teheransko psihozo strahu s sledečimi besedami: »Nobenega vladarja na svetu še niso tako zastražili kakor Stalina, Roosevelta in Churchilla. Štiri dni je bil ves Teheran odrezan od ostalega sveta. Iz Teherana so odpremljali samo šifrirane brzojavke za Moskvo, London in Washington. Meje Irana so bile hermetično zaprte. Vse letalske zveze, telefon in telegraf so prekinili. Vse ceste, ki vodijo k sovjetskemu poslanstvu v Teheranu, je stražilo 72 s strojnimi opremljenih vojakov. Agenti zloglasne GPU so stražili poslopje poslanstva. Osobje sovjetskega poslanstva so tvorili za časa konference samo agenti GPU. Celo livrirani lakaji, ki so stregli pri banketih, so imeli pod svojimi livrjami težke pištole za vsak slučaj.

Zidovska agencija United Press je javila v svojih požrešnosti po senzacijah, da so stanovali Stalin, Churchill in Roosevelt takorekoč pod eno streho, — streho sovjetskega poslanstva. Pozabila je pristaviti, da je bila ta streha v znamenju klavida in srpa. Izrečno pa je omenil dopisnik imenovane agencije, da so bili v poslopju razen par kuharjev ameriške vojske in tajnih agentov ameriške policije sami agenti GPU. Stalinovi biriči so torej Roosevelta dobro stražili. Baje je bil Roosevelt hermetično odrezan od ostalega sveta. Često, ki vodi od sovjetskega poslanstva k angleški ambasadi, so tako zaprli, da ni mogel nikdo opazovati, kaj se dogaja med obema poslanstvom.

Posebni dopisnik angleške agencije Reuter je nadalje javil, da so ogromni tanki svetili po zi-

dovju angleškega poslanstva. Za drevesi stranski poslopji sovjetskega poslanstva pa so imeli postavljene strojnice. Vse člane delegacij so silno strogo nadzorovali. Iz vsega opisa bi bilo sklepati, da je bil Roosevelt v Teheranu Stalinov ujetnik.

V teku konference je imenoval Churchill Stalina samo »Stalina Velikega«, dočim je Stalin Roosevelta in Churchilla imenoval »borca — prijatelja«. Churchill je imel v svojih kovčkih dragocen meč kot dar angleškega kralja za Stalina. Meč so Stalinu izročili na izredno slovesen način. Stalin pa Churchilla ni podaril ničesar, čeprav je obhajal Churchill v Teheranu svojo 69. letnico rojstva.

Japonska že dve leti v vojni za Vzhodno Azijo

8. decembra sta minuli dve leti, odkar se nahaja Japonska v vojni z Anglijo in Zedinjenimi državami. Glavni stan armade je izdal na predvečer te obletnice pregled vojaških rezultatov preteklega leta, in sicer od začetka decembra 1942 do konca decembra 1943. Japonska se je v tem času borila v južnem Pacifiku in na Aleutih s skupno 400.000 možmi sovražnega tabora. Tem silam so Japonci prizadejali izgub v številčni vršini 193.000 mož. V istem času so sestrelili 2728 letal in potopili 185 sovražnih ladij.

Na Kitajskem so se morali Japonci boriti s sovražno močjo, ki je znašala 2.370.000 mož. Japonci so v teh operacijah našli 210.000 mrtvih Kitajcev. Ujetnikov so našli 224.627 mož. Japonci so potopili in poškodovali 88 kitajskih ladij, zaplenili so 3466 čolnov, uničili pa 373 letal. Japonske izgube so znašale 32.962 padlih in 313 letal.

POLITIČNI DROBIŽ

□ Rooseveltov zastopnik v »Evropskem odboru«. Kakor poroča angleška agencija Reuter, je prezident Roosevelt imenoval poslanika Zedinjenih držav Severne Amerike v Londonu, John W. Hyman-a, zastopnikom Amerike v takozvanem »Posvetovalnem svetu za Evropo«.

□ Židovski terorizem na Korziki. Komunistično sodišče na otoku Korziki je obsodilo na smrt nič manj kot 70 uglednih meščanov mesta Ajaccio. Med obsojenci so se nahajali tudi častniki in uradniki, ki se vse svoje življenje nikdar niso ukvarjali s politiko. Francoski list »Echo de la France« piše v zvezi z divjanjem komunističnih elementov na Korziki, da so Angleži dovedli iz Alžira teroriste pod židovskim vodstvom na Korziko. Ti elementi razsajajo na Korziki v pijanosti razrednega sovraštva.

□ Moskva žaluje za voditeljem boljševiskega brezbožništva. Predsedstvo vrhovnega sveta Sovjetske Unije je sporočilo »v globoki žalosti« vest, da je umrl žid Hubelman-Jaroslavski, znani prosluli predsednik sovjetske zveze brezbožnikov.

□ Sovjetski zavod za Švedsko. Kakor poroča stockholmski list »Socialdemokratene«, pripravljajo na Švedskem zavod za pospeševanje odnošajev med Švedsko in Sovjetsko Unijo. Stockholmska univerza bo uredila knjižnico z ruskimi deli, mimo tega pa bodo v okviru posebne stolice učili tudi ruščino.

□ Atentat na Roosevelta? Severoameriška policija je objavila te dni vest, da so oblasti preprečile izvedbo atentata na prezidenta Roosevelta. Zločin je pripravljali nek ameriški podanik iz države Michigan. Dotičen človek je baje »živčno bolan«.

□ »Aristokratizacija« boljševiske vojske. Medtem ko so sovjetski častniki imeli pred izbruhom sedanje vojne skoraj brez razlike čina enake uniforme brez okrasov, se je to tokom vojne že temeljito izpremenilo. Nekdanji »sodruzi« in »tovarišči« v častniških uniformah so že zopet »gospodjes, slični svojim prednikom iz carskih časov. Stalin je ustanovil zopet visoko doneče oficirske naslove, bleščeče rede in svetinje. Pravkar je rdeči car ustanovil takozvani »red slaves«, s katerim je povezan za imejtelja naslov »kavalir«, kar naj bi pomenilo toliko, kakor vitez. Ko bo vojna trajala še nekaj časa, bo »maršal« Stalina menda res še oblekel plašč iz hermelina, kakor ga nosijo plemeniti knežjeva stanu.

□ Napačne špekulacije židovskih hljen. Kakor poroča »Evening Standard« iz Washingtona, vlada v ameriški riznici in v tiskarni za bankovce velika živahnost. Baje izdelujejo bankovce in znamke, ki jih hočejo Amerikanci izdati v »bodočih okupacijskih deželah Evrope«. Židovske hi-jene so v pravem krogotoku napačne špekulacije.

□ Črnogorci so se uprli tolpom. Srbski časopis »Obnova« poroča, da so se nacionalno usmerjeni krogi Črne gore uprli tolpom, med katerimi se nahajajo tudi člani bivše rdeče armade v Španiji ter židje iz osrednjih evropskih pokrajin. Jedro nacionalnega odpora se nahaja v Danilovgradu, kjer je tudi sedež voditelja nacionalnih prostovoljcev, ki se borijo proti partizanom in četnikom. Pod njegovim vodstvom se nahaja že dve tretjini vseh mož iz črnogorskih vasi. Akcija je dosegla že doslej lepe uspehe.

VSEM POŠTNIM NAROČNIKOM »STAJERSKEGA GOSPODARJA«!

Opozarjamo vse poštne naročnike našega lista, da pridejo pismonoše v smislu obsojelejših predpisov, v času med 15. in 20. decembrom 1943, k vsem na dom, da prevzamejo denar za naročnino lista za prvo četrtletje 1944, ki znaša RM 1,20. Prosimo naročnike, da imajo ta znesek v imenovanem času doma pripravljen, da ga lahko pismonošem izročijo, ako hočejo, da se jim list dostavlja tudi še po 31. decembru 1943. — Omenjamo, da je to edini mogoč način obnovitve naročnine. Kdor se istega ne poslužuje, se mu dostava »Stajerskega Gospodarja« ustavi, ker uprava lista nikogar več ne opominja in tudi nikomur več ne pošilja čekov poštne hranilnice za obnovitev naročnine.

Puhlo besedičenje iz Teherana

S petdnevno zamudo se v torek objavili komuniké o razgovorih med Rooseveltom, Churchillom in Stalinom — „Zavezniki“ računajo samo na neumnost in kratkovidnost narodov

Teheranska konferenca, ki so se je udeležili Roosevelt, Churchill in Stalin s svojimi vojaškimi in diplomatskimi sodelavci, je bila zaključena 2. decembra in šele 6. decembra so objavili toliko napovedani in s tajinstvenimi namigovanji spremljan komuniké. Oficijelni zaključek komedije, ki se je odigrala v glavnem mestu okupiranega in posiljenega Irana, je bil dostojanstven konec dolgega potovanja, ki sta ga tvegala Churchill in Roosevelt samo radi tega, da bi ob meji sovjetskega paradiza sprejela Stalinova povelja. Kdor je po agitacijskem bobnanju anglo-ameriškega tiska in židovskega piskaranja pričakoval, da se bo po grmenju v židovskem časopisju kaj zgodilo, se je pač bridko varal. Tresle so se gore, rodila se je miška. Rezultat posvetovanj je bil dve strani dolg komuniké, obenem pa tudi skupna izjava glede Irana samega.

V komunikéju pravijo Roosevelt, Churchill in Stalin sledeče:

»Mi smo se v teh štirih zadnjih dneh sestali v glavnem mestu našega zaveznika Irana ter smo oblikovali in potrdili našo skupno politiko. Dali smo izraza našemu sklepu, da naj naši narodi tako v vojni kakor tudi v poznejšem miru sodelujejo. Kar se tiče vojne, so se naši vojaški štabi priključili našim razgovorom ob okrogli mizi. Naše načrte za uničenje nemških vojnih sil smo spravili v sklad.«

Nešetokrat so v sovražnem taboru že rabili ugotovitev, da so edini. Prav tako obrabljena je ugotovitev, da se hočejo vojskovati in da hočejo uničiti nemške vojne sile. Namigovanje o predstoječi »drugi fronti« pa je vsekakor še bolj nedoločeno kakor v sklepih konference v Casablanci pred enajstimi meseci. S pravim hlinjenjem govorniki očetje komunikéja o veliki »odgovornosti«, ki da jo občutijo v prizadevanju glede vzpostavitve mira, ki naj za mnoge generacije odpravi bič in strahote vojskovanja. Je pa res še višek apeliranja na neumnost in kratkovidnost narodov na tem svetu, ako mislijo udeleženci teheranske konference, da bo svet pozabil, kdo neki je to

vojno pripravil, napovedal in začel. Ves svet vé, da sta bila inicijatorja sedanjega klanja Churchill in Roosevelt. Ves svet pa tudi vé, da sta se Roosevelt in Churchill zvezala z najokrutnejšim krvnikom zgodovine človeštva ter njegovim brutalnim sistemom.

V komunikéju sledijo nato znane fraze plutokratske agitacije o »sodelovanju velikih in malih narodov«, o »borbi proti nasilnikom in suženjstvu« itd. V vrsto fraz spada tudi ugotovitev, da pozdravljajo vse narode, v kolikor so pripravljeni za vstop v »občestvo demokratskih narodov«. Bolj mikavnega vabila ne bi mogli sestaviti sprčo izgladovanja indijskega naroda in nasilstev v Libanonu in Siriji ter povsod, kjer vlada angleška plutokracija. Narodi nikakor niso pozabili, kako je izdala Anglija Poljsko, Jugoslavijo in ostale nekdanje zaveznike. Pozabljeni tudi niso množinski grobovi v Katynu in boljševiška krvniška politika v baftiških deželah. V zvezi z mikavnim vabilom teheranske konference je treba samo še omeniti položaj, v katerem se nahaja izdana Italija skupno z izdajalskim kraljem in izdajalcem Badogliom. Končno izraza komuniké upanje, da gledajo z zaupanjem nasproti dnevu, »ko bodo vsi narodi na svetu lahko svobodno živeli«. Po tem značilnem stavku sledijo Stalinov, Rooseveltov in Churchillov podpis.

Komunikéju je dodana izjava omenjenih treh sil glede Irana. Značilno je, da morajo Stalin, Roosevelt in Churchill s skupno izjavo definirati Iran kot političen objekt njihovih interesov, ko je vendar znano, da so Angleži, Amerikanci in boljševiki spodili iz Irana zakonito vlado, narod pa zaslužili na način, kakor ga morda ne pomeni moderna zgodovina. Moti pa se, kdor misli, da bodo trije vojni zločinci svečano garantirali izmučenemu Iranu po vojni neodvisnost, samostojnost in blagostanje. Šlo jim je v glavnem za to, da nastane nekako premirje v boju interesov med Anglo-Amerikanci na eni in med boljševiki na drugi strani. Izjava glede Irana je imela tedaj samo en namen: preprečenje odkritega konflikta med zavezniki, kajti boj za iranski petrolej in za sovjetski izhod v iranski zaliv tli kakor ogenj pod pepelom.

V vzgledno zaklavzuirani obliki obetajo »veliki zavezniki« malemu Iranu kot škodljivo za trpljenje, bedo in stisko toliko pomoči, kakor je možna sprčo izrednih potreb ves svet obsegajočih vojaških operacij in sprčo svetovnega pomanjkanja surovin, transportnih sredstev in blaga za civilne potrebe. Glede političnega in vojaškega obstanka po vojni uporablja teheranski komuniké salomonsko ugotovitev, da soglašajo Sovjetska Unija, Severna Amerika in Velika Britanija z iransko vlado v želji po vzdrževanju neodvisnosti Irana. V zadnjem stavku tega stranskega komunikéja, ki kaže povsod Stalinovo dikcijo, je Stalin dovolil uporabo besede »Atlantska izjava«, in sicer skupno z drzno izjavo, da so se tri sile skupno z Iranom dostaj posluževale te načel.

Ni še znano, ali je postal napovedani manifest na naslov nemškega naroda žrtev needinosti avtorjev, ki so rabili za fabrikacijo tako krotkega komunikéja kar celih pet dni. Vsekakor je držanje nemškega naroda napram anglo-amerikanskim letalskim gangsterjem vzelo teheranskim nadgangsterjem veselje do večjega blamiranja, kakor je potrebno. Bilo kakor bilo: pošast tajinstvene teheranske konference se je razblinila v nič.

Aufn.: Weltbild (GD).

Feldpost ist eingetroffen!

SPODNJEŠTAJERC!

Tečaj nemških jezikov, ki se ravnokar vršijo po zaslugi in pod vodstvom Steirischer Heimatbunda, so najbolj pripravni, da naučijo nemščine že vse tiste Spodnještajerce, ki je še ne obvladajo popolnoma. Nemški jezik, je jezik naše domovine, kjer živi nad 80 milijonov nemško govorečih ljudi ter je nekaj čisto naravnega in potrebnega, da mora vsak Spodnještajerc ta svoj jezik obvladati v govoru in pisavi.

»Die Antwort.«

PK-Zeichnung Kriegsber. Fleck (GD).

»Englisches Geld ist bei uns an Bord geflogen!«
Nach erfolgreichem Einsatz gegen Geleitzerstörer zeigt der Kommandant seiner Besatzung die englischen Geldstücke, die an Bord seines Schiffes flogen, als der feindliche Zerstörer in tausend Fetzen ging.

PK-Kriegsber Bütz — Weltbild (GD).

O osnovnih zakonih in vladavini Velike Nemčije

Spodnještajerca, kot najmlajše nemške državljane, bo zanimal sledeč kratek izvleček iz osnovne zakonodaje in kratek opis vladavine Velike Nemčije.

Nacionalsocializem ob prevzemu oblasti leta 1933. ni odpravil takozvane weimarske državne ustave, ki je bila izdana leta 1919., temveč je zgradil svoj novi red na njeni podlagi. To se je zgodilo na način, da se je Führer opiral na pooblastilo, ki ga je dobil od Reichstag-a ali državnega zbora, in razveljavil njeno veljavno komand za komadom z izdajanjem nacionalsocialističnih temeljnih zakonov. Iz tega je nastala nekakšna načelna podlaga nacionalsocialističnega svetovnega nazora, ki pa še ni povezana in združena v enotno obliko, da bi se ji lahko reklo ustava ali ustavni zakon. Svetovni nazor pa prikazuje celo vrsto osnovnih načel novega ustavnega prava. Mišljena so mišje navedena načela nacionalsocialističnega svetovnega nazora.

1. Država je pravno-politično urejeno ljudstvo. — 2. Nacionalsocialistični svetovni nazor je svetovno-nazorna podlaga te celokupne organizacije nemškega ljudstva. — 3. Nemčija mora biti socialistična država po načelu: »Splošna korist gre pred lastno koristjo« ter ljudska država, v kateri kri in zemlja določata temelje njene usode in bodočnosti. — 4. Država je voditeljska (Führerstaat) in sloni na prostovoljnem zaupanju in rvestobi med ljudstvom in Führer-jem. — 5. Država je enotna, v državi živijo samo njeni državljani (Reichsbürger) in njeni državni pripadniki (Reichsangehörige). — 6. Izključna nosilka volje in državnih misli je nacionalsocialistična nemška delavska stranka (Nationalsozialistische Deutsche Arbeiter Partei) kot voditeljica naroda. — 7. Oborožena sila (Wehrmacht) je ljudstvo pod orožjem. Oborožena sila in nacionalsocialistična nemška delavska stranka tvorita stebre ljudstva in države.

Iz teh, iz svetovnega nazora Nemčije vzeti načela državne ustave se je izdalo že celo vrsto zakonov temeljnega značaja, in sicer: 1. Dne 24. marca 1933 zakon na odpravo pomenjanja pri ljudstvu in v državi. — 2. Dne 1. decembra 1933 zakon o zaščiti enotnosti stranke in države. — 3. Na dan 30. januarja 1935 zakon o državnih namestnikih (Reichsstatthaltergesetz). — 4. Dne 1. avgusta 1934 zakon o državnem poglavarju Nemčije. — 5. Dva zakona obrambe marca in maja 1935. — 6. Zakon o nemškem državljanstvu od 15. sept. 1935. — 7. Zakon o zaščiti nemške krvi in nemške časti od 15. sept. 1935. — 8. Zakon o zastavah od 15. sept. 1935. — 9. Nemški občinski red od 30. januarja 1935 in 11. nemški uradniški zakon od 26. januarja 1937.

Zakon o zastavah je zamenjal Hindenburg-ovo začasno odredbo o dveh nemških zastavah, to je, o črno-beli-rdeči kot smiselni podobi slavne preteklosti drugega Reich-a in o zastavi s kljukastim križem kot sliki preporeda naroda ter na njuno mesto uvedel zastavo s kljukastim križem kot nemško državno, nacionalno in trgovsko zastavo. Leta 1937. je izšla še posebna odredba, po kateri je dovoljeno razobežanje izključno osme zastave s kljukastim križem. Povod za razobežanje zastave mora vedno odgovarjati dostojanstvu tega simbola. Na podlagi istega zakona o zastavah je Führer predpisal državno-vojno in državno-službeno zastavo. Določilo se je tudi državno barvo Nemčije, ki je črno-belo-rdeča.

Po odredbi z dne 5. novembra 1935 je postal grb nacionalsocialistične nemške delavske stranke državni grb ali smiselna podoba državne suverenosti. Predstavlja ga kljukasti križ, obdan s hrastovim vencem, na katerem se nahaja orol s široko odprtimi peruti in na desno obrnjeno glavo. Grb stranke se od državnega grba razlikuje samo na orlovi glavi, ker gleda na levo stran.

Državni grb se uporablja tudi na državnih štampiljkah za službeno odtise. Predpisan je velik službeni pečatnik, ki se odtisne na slavnostne listine, in se ga poslužujejo vrhovne državne oblasti in državni namestniki ali Statthalter-ji. Grb tako štampiljke obdaja hrastov venec in brez vsakega napisu. Mala službena štampiljka, ki jo uporabljajo oblasti v medesebojnem službenem pisemskem prometu, pa nosi na grbu napisan naziv svojega urada. Državni urad mora biti označen tudi na uradnih napisnih tablah vseh državnih uradov v obliki velikega rdečega črno-belo-rdečega

obrobjenega pravokotnika. Mala razlika je samo na tablah policijskih oblasti. Uradna tabla policije je črna.

Ko je dne 2. avgusta 1934 umrl državni predsednik Hindenburg, so ukiniili položaj in urad Reichspräsident-a ali državnega predsednika ter ga združili z uradom in funkcijo Reichskanzler-ja (državnega kancelarja). Tako je postal Adolf Hitler, ki je takrat bil že državni kancelar, državni poglavar Velike Nemčije. Njegov uradni naziv je: »Der Führer und Reichskanzler« (voditelj in državni kancelar). Njegove pravice in pooblastila so ljudsko pravno zastopstvo države na zunanji, pri čemer ima tudi pri sklepanju meddržavnih pogodb v državno-pravnem pogledu popolnoma svobodne roke.

Na podlagi člena 47 ustave in § 3 zakona o državnih brambi z dne 21. maja 1935 je Führer vrhovni poveljnik celokupne oborožene sile. V delokrog Führer-ja spada tudi izdelovanje in objavljajanje državnih zakonov, imenovanje in odpuščanje državnih ministrov, pri čemer ni na ničesar vezan. Za imenovanje državnih uradnikov je kompetenten Führer, in sicer postavlja uradnike višjih skupin sam, za postavljanje nižjih je pa pooblastil razne druge urade. To velja za posredne in neposredne državne (deželne) uradnike. Führer imenuje in postavlja Reichsstatthalter-je, on lahko podaljša izjemno stanje in razpusti Reichstag. Pomilovanja in ustavljanja sodnih postopkov (abolicija) je tudi pravica, ki gre samo Führer-ju.

Opisano pove, da so v Nemčiji za stalno združili urad in funkcije Reichspräsident-a z uradom in funkcijami Reichskanzler-ja. Tako je nastal iz urada Reichspräsident-a urad vrhovnega voditelja ali Führer-ja nemškega ljudstva. Po takih zakonih je Adolf Hitler dosmrtni poglavar Nemčije, ki ga ne more nikdo odstaviti in tudi nikdo obožiti. Njegovi vladni akti ne potrebujejo nikakih sopodpisov. Pri tem je pa vprašanje njegove zastopstva še odprto. V času njegove odsotnosti ob združitvi Ostmarke z Nemčijo ga je zastopal Reichsmarschall Hermann Göring. Tudi o vprašanju nasledstva še ni zakona. Po nacionalsocialističnih pojmih pa Führer z zakonom določil svojnega naslednika. Za časa trajanja sedanje vojne je Führer odredil Reichsmarschall-a Göring-a za svojega prvega naslednika, za slučaj, da bi se Führer-ju kaj zgodilo.

LETALSKA ZASČITA

Izkušnje delajo mojstre!

Kratek popis o gasitvi požarov, ki jih povzročijo letalski napadi

Kdor je že kedaj pomagaj gasiti požara, povzročene po sovražnih letalih, lahko potrdi, da je vsak požar na prvi pogled veliko bolj nevarnega izgleda, kakor se pokaže pri gasitvi. Cuditi se je, kako počasi se pravzaprav razvija tak požar v svojem prvem razvoju. Kljub temu pa ne sme nikdo izgubljati časa, ker znano dejstvo je, čim manjši požar, tem lažje ga je udušiti. Nepotrebno razburjenje poveča vsako nevarnost, ker nas svira v načrtnem in zavestnem delovanju. Kako nevarno izgleda ogenj v stanovanju? Črn dim prihaja iz vseh odprtin. Hodniki so temni od dima, kljub temu pa v mnogih primerih zadostuje par brizgov iz letalsko-zaščitne ročne brizgalke, da se omeji plamen, če se ga že ne more popolnoma pogasiti.

V slučaju požara so potrebni ljudje, ki takoj primejo za delo in se požara ne bojijo, nadalje taki, ki prinašajo vodo do ognjišča kar omogoča gasitev. Nesmiselno pa je, izpraznjevati stanovanja, ki od požara neposredno še niso ogrožena. Mnogo primerov je že bilo, da so s pohištvo zadela stropnišča, kar je otežilo in onemogočilo donos vode in povzročilo, da je požar zajel in uničil celo hišo. Radi tega je bolje pri gasitvi pomagati, kakor pa hišo izpraznjevati! Tudi vsak požar se ne da takoj udušiti. Večkrat se mora

Vlado Reich-a (Reichsregierung) sestavlja Führer in Reichskanzler. Pri tem ni Führer, k kor svoječasnno Präsident, vezan na kakšne pogoje ali omejitve. Vlada Reich-a je svetovalec Führer-ju, ki sklepa, upoštevajoč in čuvajoč načela Führer-ja, zakone in državne odredbe.

Reichstag (Državni zbor) je edina politična korporacija zastopnikov, ki je pa značaj zastopnikov ljudstva po demokratsko-parlamentarnih pojmih na celi črti izgubila. Reichstag predstavlja popolnoma složno in enotno skupino. Izvoli ga ljudstvo po edini kandidadni listi, ki jo postavi nacionalsocialistična nemška delavska stranka. Trenutno šteje 903 poslancev.

Reichstag je zakonodajen organ države, k je pa svoje pravice izdajanja zakonov s pooblastilnimi zakoni prenesel na vlado Reich-a. Tudi njegov zakon o novi zgraditvi države prepušča vladi Reich-a pravico, izdati ustavne zakone brez vseh omejitev. Reichstag je pod nacionalsocialistično vladavino izdal samo štiri zakone, in sicer pooblastilni zakon, zakon o obnovi države z dne 30. januarja 1934, takozvane Nürnberške zakone (Nürnberger Gesetze) z dne 15. sept. 1935 in zakon o združitvi Dancija z Reich-om.

Reichstag je zbornica, ki svetuje državnim vladim pri posebno važnih odločitvah. Predsednik mu je Hermann Göring. Reichstag je tudi forum, kjer podaja Führer odločitve in važne izjave, namerjane nemškemu narodu in zunanemu svetu. Reichstag razpušča Führer in Reichskanzler.

Sedanja vojna je dala povod, da je Führer dne 30. avgusta 1939 za čas trajanja vojne ustanovil ministrski svet za državno brambo, to je Ministerat für die Reichsverteidigung. Ta ministrski svet je nekakšen začasen pomožni del državnega vodstva, v kolikor si Führer ni že sam pridržal pravice odločanja za sebe. V njegov delokrog spada izdajanje odredb z zakonito močjo, in je potemtakem vlade Reich-a in Reichstag-a tudi zakonodajalec. Glavna naloga je enotno vodstvo državne uprave in gospodarstva. Delo mu olajša sodelovanje vseh vrhovnih civilnih in državnih oblasti (notranje zadeve, pravosodje, gospodarstvo, vzgoja, izobrazba ljudstva) pod enim generalnim pooblaščenem za državno upravo ter sodelovanje gospodarskega ministrstva in državne banke pod enim generalnim pooblaščenem za gospodarstvo, ki oba lahko izdajata državne odredbe.

V zadevah zunanje politike je šteti k državnim organom še tajen kabinetni svet (Der geheime Kabinettsrat) ki šteje trenutno sedem članov. Vodi ga Freiherr von Neurath, ki je bil zunanji minister. Člani so pa Göring, Goebbels, Ribbentrop, Keitel in drugi.

po dve do tri ure kljubovati požaru. Plačilo in nagrada je potem v ohranitvi in rešitvi hiše.

Vsi ljudje, ki živijo v ulici ali pa so na cesti, se morajo porabiti za uničenje požarov. To je predpisano tudi po obstoječih zakonih. Vsek policijski uradnik, vsak RLB-Amtsträger, vsak Führer letalske zaščite in vsak Luftschutzwart jih lahko vpostavi. Kdor bi se zahteval teh oseb protivil in ne pokoraval, zapade kazni. Pa še večji razlog je, da se ljudje udeležijo gasitve požarovi. »Pri gasitvi se učijo, kako se taki požari najbolje in najlažje udušijo«. Na ta način pridobljena izkušnja se pa lahko že drugi dan izkoristijo pri gasitvi požara v lastnem stanovanju ali hiši. Kakor povsod, tako drži tudi tu star pregovor: da izkušnje rodijo mojstre.

o Preprečena goljufija z gramofonsko ploščo. Dve sestri, Marija in Viktorija Cikalu, sta se pred bukareskim sodiščem toževali za očetovo zapuščino. Oče je namreč nakit testamentarno zapustil svoji hčerki Mariji. V največje iznenadenje ja pa Viktorija prinesla na sodišča gramofonsko ploščo, na kateri je pokojni oče naznačjal, da nima več toliko moči, da bi lahko pisal in da tem potom spremeni svoj prvotni sestavljen testament. Njegova želja je, da se nakit razdeli med obe sestri. Na sodišču so našli gramofon, kjer so priče spoznale glas pokojnega Cikalu. Vse je bilo v redu in verjetno sodnik se je že pripravil, da izreče svojo razsodbo, ko vatopi v razpravno dvorano starejši brat obih sester in privleče seboj mladenčca, ki je jedljuje priznal, da je kot ženin Viktorije ter tatulator glasu po poklicu, posnela očetov glas. Sodnik je odredil takojšnjo aretacijo Viktorije in njene ženin, pravdo pa razsodil v prid Marije.

Abgeschossen und doch gerettet

Aus dem Tagebuch einer Seenotstaffel, die bisher 1000 Soldaten vor dem Wassertod bewahrte

Als der Oberfeldwebel die heutige Eintragung im Staffeltagebuch ablöschte, meldete er dem danebenstehenden Oberleutnant, daß mit den letzten Geretteten die Zahl 1000 überschritten sei. Es war während des Afrikafeldzuges, als die Zahl der Bergungen von Freund und Feind aus Seenot answoll, verebbte und nun im Inselkrieg der Ägäis wieder etwas ansteigt. In diesem Zeitraum ereignete es sich, daß ein von Libyen kommender Transporter mit indischen Gefangenen und einigen deutschen und italienischen Soldaten torpediert wurde. Konnten die meisten Schiffbrüchigen auch von Begleitern an Bord genommen werden, so trieben doch etliche, die sich auf Flöße und Trümmer gerettet hatten, mit starkem Nordwind wieder in die See hinaus. Sie ebenfalls zu retten war die Aufgabe der zur Suche ausgesandten Dornier-Seenotflugboote.

Zehn Tage lang Flöße gesucht.

Gehört schon ein annähernd richtig gegebener Standort dazu um ein hellgelbes Schlauchboot in der dunkelblauen Wasserwüste vom Flugzeug aus aufzufinden, so war es reine Glückssache, diese ohne Erkennungszeichen treibenden Schiffstrümmer zu sichten. Als man am 10. Tage unermüdlichen Suchens noch ein Notfloß aufstöberte, da mußten 6 kraftlose, nahezu verhungerte Gestalten an Bord getragen werden. Nur ein Hauptmann vermochte noch mit schwachen Worten die Tragödie anzudeuten, die er mit letzter Willenskraft hat überstehen können. Mehr als alle illustrierenden Worte war der Zustand eines italienischen Maschinisten, dessen Haut die unbarmherzige Sonnenglut zu fetzigem Papier gedörft hatte. Er starb bald darauf. Die restlichen Geretteten, alles Deutsche, konnten erst nach längerem Lazarettaufenthalt wieder zur Truppe entlassen werden.

Italiener verloren die Nerven.

Vor Durst, Hunger und Verzweiflung verloren zunächst einige Süditaliener jegliche Haltung. Es kam zu häßlichen eitleichen Ausschreitungen und Wahnsinnstaten, so daß der Hauptmann von der Waffe Gebrauch machen mußte. Ein hünenhafter Norditaliener paddelte schweigsam mit einem Ruder mehrere Tage, bis er plötzlich irre geworden mit einem Aufschrei im ständig lockenden, kühlen, aber salzigbitteren Wasser verschwand. Nur durch eiserne Selbstdisziplin konnte der Hauptmann seine Männer die schon das Holz ankauten aufrütteln. Er befahl, daß sie einmal täglich ihre Waffen auseinandernehmen und mit ihren schon vom ewigen Wellengang faulenden Kleiderfetzen zu reinigen. Nur — um sie durch Beschäftigung vor Verzweiflungstaten zu bewahren. Manche brachen zusammen. Er hielt durch. Am 10. Tage wasserte zu ihrer unbeschreiblichen Freude die Do 24 neben ihrem Elendfloß, dessen Besatzung ein willensstarker Offizier gerettet hatte. Nebenbei der einzige, der — heute Batallionskommandeur im Osten — späterhin der Seenotstaffel einen Dankesbrief sandte.

Das erfreut die Seenotflieger, deren Dienst wie der des feldtrauen Sanitätssoldaten an der Grenzscheide zwischen Pflicht und jener Kameradschaft liegt, die in jedem Kriege die größten Taten hervorbringt. Nur so ist auch die Glanzleistung der Flugbootbesatzung zu verstehen, die bei schwerem Seeegang notgewässerte Kampfflieger rettete, zu deren Bergung bereits ein großes Sunderland-Flugboot über die Unfallstelle kreiste. Trotz aller Versuche war es dem Engländer unmöglich zu wassern, während die Do 24 die Bergung durchführte. Eine seefliegerische Tat, die der Reichsmarschall mit der Verleihung des Ehrenpokals besonders anerkannte.

Selbst schon leckgeschlagen.

Wenn die Fliegerkameradschaft aber die kühlere Überlegung überwand, so mißlang auch schon das Wagnis der Rettung bei großer See. Das mit rasender D-Zug-Geschwindigkeit auf einen Wellenkamm klatschende Flugboot wurde leckgeschlagen und konnte nicht wieder starten. Hin und wieder gelang es dann noch mit laufenden Motoren und abgedichteten Schotten heimwärts zu rollen, wie ein mit Propellerkraft getriebenes Schiff. Manchmal mußten auch die

Bilder aus dem Kriegsgeschehen

An der südlichen Front.

Das Vorfeld des Höhenzuges an der südlichen Front wird gründlich verdrahtet.

PK.-Kriegsb. Funke (GD).

Eine Grenadierspanne auf dem Marsch in Stellung.

Der Panjewagen für den Transport der Lasten und anderer Gepäckstücke sehr willkommen. Leichter es mit ihm vorwärts.

PK.-Kriegsb. Kogmann — Weltbild (GD).

PK.-Kriegsb. Bankhardt — PBZ (GD)

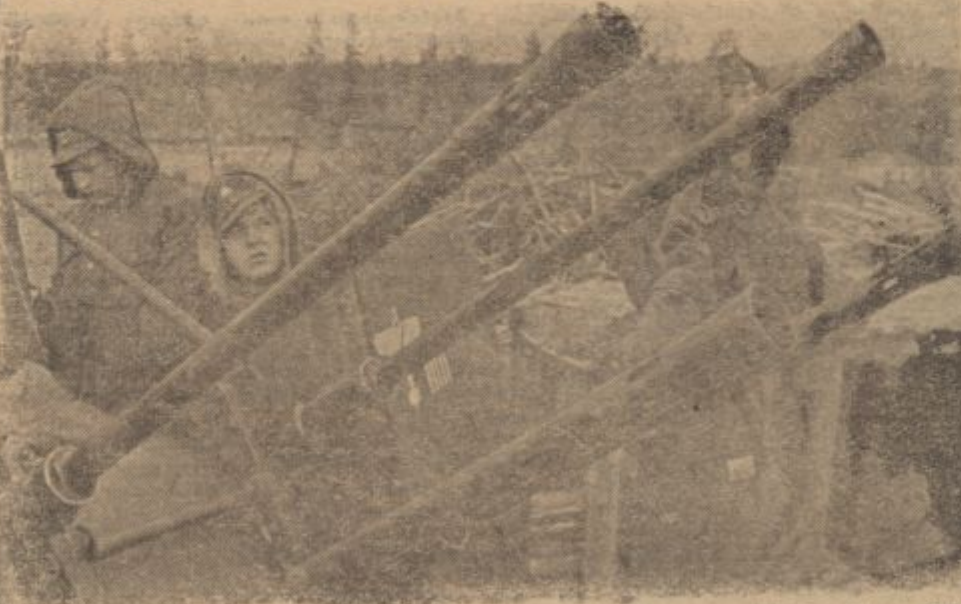

Beim Sicherungsflug an der Mittelmeerküste.

Der schnelle deutsche Jäger vom Typ „FW 190“ beim Sicherungsflug an der Mittelmeerküste von Marseille.

Der Gegenstand der Panzerverbände nordwärts. PK.-Kriegsb. Gutsch — Scherl (GD).

250mal kriegs. Wie der Wachtbericht meldete, errang Günther Rail, Gruppenkommandeur in einem Jagdgeschwader, am 28. November an der Ostfront seinen 250. Sieg. PK.-Kriegsb. Gutsch — Weltbild (GD).

An der Karaischen Front. Vierlingsflak sichert den Luftraum über den deutschen Stellungen. Aufmerksam suchen die Bedienungsmannschaften den Himmel ab, um beim Auftauchen teuflischer Flieger sofort in Aktion treten zu können. PK.-Aufnahme // Kriegsber. Öl Tur-Scherl (GD).

Scherl-Bilderdienst (GD).

Ein Hafen wird eingeebelt. In einem ägäischen Hafen ertönt die Allarmsirene. Die Sicherungsboote legen ab. Sie nebeln das Hafengebiet ein, um es der Sicht feindlicher Flugzeuge zu entziehen. PK.-Kriegsb. Peter — Scherl (GD).

eigenen Schlauchboote mit Notinstrumenten und Proviant die „Geretteten“ und die Besatzung aufnehmen. Ein Bordschütze erlebte das bereits zum siebenten Male. So endete eine dieser abenteuerlichen Luft- und Seereisen sogar, hier Jules Verne übertrumpft, mit einer Unterwasserfahrt, denn ein deutsches U-Boot nahm den Schlauchboot-Schleppzug an Bord und setzte wegen Luftgefahr seine Heimreise getaucht fort.

Der Stammkunde Sedelmayr.

Es liegt nahe, daß die Seenotflieger bei ihren Erinnerungen, die bis in die handgreifliche Gegenwart führen eher von dem Außergewöhnlichen als von dem harten Alltag auf dem Mittelmeer sprechen, obgleich die Masse aller Einzelerfolge nur das Ergebnis der ausgezeichneten Vorkarbeit von Flugsicherungszentralen und anderer Dienststellen ist. Amüsiert spricht man denn vom „Stammkunden“ S. (Sedelmeier) den man bereits dreimal aus dem „Bach“ holte.

Die Seenotflieger blättern in den Buchseiten zurück, auf denen jede Eintragung von der Rettung eines oder mehrerer Menschen erzählt, die das Schicksal auf die härteste Probe stellte. Wie wunderbar muß da die Kameradschaft jener Flugzeugbesatzung gewesen sein, die sich im Meer treibend aneinander gebunden hatte, um mit den Händen zwei Kameraden, die ihre Schwimmweste verloren hatten, vor dem Ertrinken zu bewahren. Nach härtester Bewährungsprobe wurden alle gerettet. Sie spielen sich in der Summe der Geborenen über 1000 dramatischer Odysseen zwischen Tod und Leben. In ihr sind nicht enthalten weit über 100 ebenfalls durch die Staffel von Bord havariierter und sinkender Schiffe geholter Seeleute, u. a. ein Teil der Besatzung des schwedischen Roten-Kreuz-Dampfers „Eros“, der in der Ägäis auf ein Felsenriff lief und sank.

Nur reine Seenotfälle sind in dieser stolzen Erfolgsliste enthalten: Von der Rettung des einzelnen Bordfunkers an, der wie ein I-Punkt im Weltmeer auf seinem abgerissenen Fahrwerk in der blauen Wasserwüste ritt, bis zu der Höchstleistung des Feldwebel L. (Lange), der unlängst mit 52 Geretteten an Bord zurückkehrte und in 6 Stunden 127 Menschen dem nassen Tod entriß. Das ist die in die Tat umgesetzte Kameradschaft im Kriege.

Kriegsber. Günther Niemeyer (PK.)

Giganten-Me 323 an der Ostfront

Von Kriegsberichter Kurt Dürpach.

(PK) Es ist noch früh am Nachmittag, aber es beginnt schon schummerig zu werden. Die roten Lampen der Randbeleuchtung des großen Flugplatzes im Osten, der zu einer der wichtigsten Nachschubbasen der Ostfront geworden ist, sind aufgeflammt, auch die Hindernisse, die Türme und die Schornsteine der Werftgebäude und Hallen, sind beleuchtet. Die Luft ist erfüllt von dem Lärm vieler Motoren. Schwere Transportflugzeuge vom Baumuster Me 323 schweben ein und landen — die Giganten der Lufttransportflotte kehren vom Einsatzflug zurück.

Eine ganze Kolonne von Sanitätskraftwagen, die bei der Flugleitung gewartet hat, setzt sich rasch in Bewegung und fährt in schnellem Tempo zum Liegeplatz, zu dem die Giganten nach der Landung abrollen. Eine der großen Maschinen hat — wie durch Funkspruch mitgeteilt wurde — Schwerverwundete von der Südfront an Bord.

Als die Sankas bei den Giganten eintreffen, ist die gewaltige Schnauze des sechsmotorigen Flugzeuges bereits aufgeklappt. Der Blick fällt in den riesigen Laderaum. Dort liegen auf Strohsäcken gebettet und in Decken gehüllt die verwundeten Soldaten, die vor Stunden noch in hartem Kampf der Dnjeprschlacht standen und deren Gesichter das schwere Erlebnis dieses erbitterten Ringens widerspiegeln.

Die leichter Verwundeten klettern, von der Besatzung unterstützt, heraus. Ein großer Autobus, der zur Stelle ist, bringt sie schnell weg. Eiligst werden auch die Schwerverwundeten von dem Sanitätspersonal ausgeladen, behutsam auf Tragen gelegt und in die Sankas gebracht.

Inzwischen hat sich das technische Personal an die Arbeit gemacht. Die Motoren werden mit großen Planen abgedeckt. Die Besatzung macht auf Arbeiten aufmerksam, die bis zum nächsten Start ausgeführt werden müssen, und es gibt viel

zu tun für die Männer vom fliegertechnischen und waffentechnischen Personal! In kürzester Frist müssen sechs Motoren gewartet, riesige Tanks Brennstoff aufgefüllt, Geräte und Instrumente nachgesehen und die Bordwaffen überprüft und gegebenenfalls auch nachmontiert werden.

Während so am Rande des Rollfeldes die riesigen Flugzeuge wieder klargemacht für den kommenden Start, wird bei den Kommandostellen eine komplizierte Stabsarbeit geleistet. Der Einsatz der Gigantenflugzeuge verlangt eine sorgfältige und umsichtige Planung. Die gerechte Verteilung des zur Verfügung stehenden Transportraumes auf die angemeldeten Transporte nach ihrer Dringlichkeit, die zweckmäßige Zusammenstellung der Ladungen für die einzelnen Flugzeuge, die Bestimmung der Flugstrecken — das alles will genau überlegt sein und macht viele Ferngespräche und Abreden nötig. Die Wetterverhältnisse in der vorgeschrittenen Jahreszeit fordern zudem Berücksichtigung und zögern oft einen festgesetzten Flug hinaus. Die Flugvorbereitung wird so zu einer schwierigen und verantwortungsvollen Aufgabe.

Auf den Verkehrsstrecken der Reichsbahn rollen die Züge mit dem Nachschub heran, Entladekommandos schaffen das Material: dringend benötigte Waffen, Ersatzteile für Panzer und Kraftfahrzeuge, Spezialmunition und anderes Kriegsgerät, mit Lastkraftwagen zum Flugplatz. Die Beladung der Flugzeuge wird zumeist nachts vorgenommen, damit beim ersten Morgenrauschen gestartet werden kann. Wenn auch der »Gigant« eine große Ladefläche hat und ein Vielfaches an Tonnenzuladung einer »Ju 52« aufzunehmen vermag, so ist doch eine sachverständige Auslastung der Maschine für die Flugsicherheit unerlässlich. Eine große Zahl von Giganten ist für die Großraumversorgung im Osten eingesetzt worden.

Nachschub für die Kampfverbände der Luftwaffe selbst und vor allem für die Armeekommandos wird transportiert. Eine weitgespannte Organisation mit Verbindungsoffizieren sorgt für eine reibungslose Zusammenarbeit zwischen den beteiligten Dienststellen der Luftwaffe und des Heeres. Durch die Absatzbewegungen sind die Stützpunkte der unmittelbaren Frontversorgung in eine günstigere Flugentfernung von den großen Nachschubbasen gerückt, die in den besetzten Ostgebieten und im Generalgouvernement im Laufe des Ostfeldzuges errichtet worden sind.

Wenn es sich auch immer noch um viele hundert Kilometer handelt, so bewältigen die Giganten diese Entfernung doch in Stunden. Durch ihren Einsatz werden Nachschubkrisen, wie sie bei den beweglichen Kämpfen auftreten können, schnell gemeistert. Staffeln und Gruppen der Giganten bringen das Transportgut eines ganzen Güterzuges in wenigen Stunden ans Ziel — mit dem Vorteil, daß der »fliegende Güterzug« nicht von einer Lokomotive abhängig, an einen Schienenstrang gebunden ist, sondern, daß jeder »fliegende Güterwagen« aus eigener Kraft sein besonderes Ziel erreichen kann.

Der fliegerische Einsatz dieses Großraum-Flugzeuges verlangt von den Besatzungen ein besonderes Maß von fliegerischer Tüchtigkeit und Erfahrung. Auch bedeutet ein Einsatzflug eine außerordentlich harte Anstrengung. Für lange Stunden sind die Besatzungen mit den schweren Maschinen unterwegs. Oft führen die Flugzeuge über Bandengebiete oder auch in den unmittelbaren Frontbereich, wo überraschend feindliche Jäger anfliegen können. Ständige Kampfbereitschaft ist darum nötig. Darum gehören auch neben den beiden Flugzeugführern, dem Funker, den Bordwarten, die die Motoren während des Fluges kontrollieren und auch leichtere Schäden ausbessern können, noch Bordschützen zu der Besatzung, die bereit sind, jeden Angreifer aus den Luftraum der schweren Bordwaffen wirksame Feuerstöße entgegenzutragen.

Zu dem Flugdienst kommt die Mithilfe beim Entladen auf den vorgeschobenen Flugplätzen. Dringliche Aufträge machen oft Schlechtwetterflüge notwendig, die hohe Anforderungen stellen. Eine besondere Wendigkeit in der ganzen Organisation der Lufttransporte wird in den Fällen verlangt, wo statt auf den befohlenen Plätzen auf einem Ausweichhafen aus Wetter- und besonderen Gründen gelandet wird und die zum Entladen bereitstehende Mannschaft auf Lastkraftwagen umgeladert werden muß. Das schnelle und zuverlässige Heranbringen von beispielsweise Panzersprengmunition oder Kraftstoffen für Panzer ist bei den zuweilen kritischen Situationen der

UMNI KMETOVALEC

0 molži in o onih, ki molzejo . . .

(Kratkočasno branje za vse)

Pisec teh-le vrstic sem po poklicu nekakšen »kmetijski strokovnjak«, to se pravi, moja dolžnost je, da naj bi učil kmečke ljudi, kako morajo gospodariti in delati na svojih kmetijah, da bodo čimveč in čimbolj stvari pridelali. Lepa dolžnost, zares, ali — bogme! — težka!

Kajti kmečki gospodarji niso kot šolski kratkosrajčniki, ki jim lahko tvežiš, kar in kakor veš in znaš — marveč prav skrbno moraš paziti na svoje nauke in na vsako besedo, da te ne primejo zanoj in te razkričkajo kot neznanca, ali pa te osmešijo, kar je nemara še hujše.

Tako se je meni zadnjič primerilo, da se me je nek navihani kmetič pfar pošteno privoščil. Predaval sem bil namreč in razlagal, da mora napreden in umen kmečki gospodar držati snago in red ne le v hiši in okoli nje, marveč tudi v hlevih, in sem iz tega izvajal da moramo gnoj skidati od živine večkrat na dan, da ji moramo skrbno nastiljati, ker je le tako mogoče, da bo ostala živina snažna . . .

Kar me prekine bistra glava: »Gospod! Ali ne bi bilo morda najbolj pametno, da bi napravili tudi za živino v hlevih takšno W. C. (W. C. pomeni moderno stranišče, ki ga po vsaki uporabi izplakemo s tekočo vodo) — kakršne delajo zdaj pri hišah, pa bi živino navadili, da bi se teh stranišč posluževala, kadar bi ji bilo potrebno?! Na ta način bi bilo za snago živine pač najboljša preskrbljenost!«

Seveda se je ve poslušalstvo spustilo v bučen smeh, tako da so se zbudili vsi tisti, ki so dotlej med mojim zanimivim predavanjem dremali in smučali. Predavanja je bilo kajpada s tem konec. (Mimogrede omenjam, da je kakšno podobno vprašanje prav priporočljiv način, da uženete v kozji rog vse tiste kmetijske strokovnjake, ki vas morijo s svojo učenostjo ure in ure ter ne znajo nehati, čeprav polovica poslušalcev že smrči, a druga polovica zapovrstjo »skrivaj« izginja skozi vrata, v dokaz, kako zelo zanima tako predavanje spoštovano poslušalstvo).

Tudi med mojim takratnim predavanjem je nekaj občinstva že izginilo, še več pa se jih je počasi in nekako boječe pomikalo ritenski proti vratom. Nepričakovano nagli konec mojega predavanja pa je vse poslušalstvo razgibal in razvnela se je živahna prosta razprava o tem, da so živali že same od sebe pravzaprav nagnjene k snažnosti, tako da je kmetovalčeva dolžnost pravzaprav le, da to njihovo stremljenje podpira. Tako se je med drugim oglašil napreden gospodar in povedal, da on že dolgo vrsto let nastilja svinjam samo v enem kotu svinjakov, in da se baje svinje nikoli ne spozabijo tako daleč, da bi to ležišče onečedile. Drug očanec — lovec ob nedeljah in zapovedanih praznikih — je pohvalil svojega psa, ki da je tako snažen, da si sam odpre vrata in steče na gnojlišča, kadar začuti potrebo. Spet tretji možakar se je pridružil, da je njegova krava Sivka tako snažna stvar, da se nekoč, ko je zmanjkalo stelje, tri dni in tri noči ni vlegla, da se ja ne bi zamazala; in se je ded spet pridružil in da ga naj pri priči ta rogati vzame, če laže!

Vsebolj so se možakarji strinjali v mnenju, da ima naša preljuba domača živinica, pa bodisi repata ali rogata, sama mnogo smisla za snažnost, in da je naša dolžnost edino le, da jih v mladosti v tem oziru nekoliko »zdresiramos«, nato pa skrbimo le, da je živalim vedno dana možnost, da snažne ostanejo.

Med tem modrovanjem pa sem se že tudi jaz ovedel, da teče voda pravzaprav na moj mlin, pa sem se spet oglašil:

»Ali vidite, možje, da smo potemtakem zares le mi sami krivi, če v naših hlevih visijo kravam tolarji po stegnih in če imajo konji slamo namesto žime v repu?! Ni torej žival nemarna, če je nesnažna, nemaren je le oni, ki to živino gleštal in če pomislimo, kako snažno mora biti šele

mleko od takih krav, ki jim celo od vimena gnoj-nica kaplja . . .

»To pa nič ne stori! Saj vsaka ženska umije kravam vime, preden začne molsti!« — me je poučil eden izmed poslušalcev.

»Seveda ga umije, pa še kako! Ponavadi nese kar v žehrtarju nekaj topie vode s seboj v hlev in »opere« s to vodo zapovrstjo vime vsem kravam, kar jih v hlevu stoji. Tako umivanje vimena učinkuje v toliko, da omeča posušen gnoj in umazanijo na vimenu najbolj nesnažne krave, da se s to umazanijo onesnažni žehrtar in voda, tako da bodo tudi vime in seski naslednje krave umazani, če bi bili morda sicer slučajno snažni . . .

»Pa saj vsaka gospodinja vimena kravam nate še obriše!« se je potegnil za čast naših gospodinj nekdo iz kota.

»Navadno je to res, toda če gospodinja cunje med steljo in gnojem ne najde, ali pa, če jo je ponoči kako živinče pogoltnilo?! Saj ne bosta tajili, da večina naših kmečkih gospodinj uporablja za brisanje vimena eno in isto cunjo, ki je pušča v hlevu, vse dotlej, da se v gnoju izgubi, ali da jo krava požre? Kako snažna pač mora biti taka brisača in mleko iz vimena, ki smo ga z nje brisali, si lahko mislimo. Žehrtar postavi gospodinja medtem sredi hleva na tla, da ga še muček nekoliko ovoha . . . In če se krava med molžo preveč prestopa, jih dobi v vamp, da se še kaj dlake in prahu v žehrtar med mleko pomeša, da je bolj gostol!«

»I, kaj boste že toliko zabavljali! Saj se vendar mleko po molži precedi in vse nesnažna na cedilu ostane!« se je spet začul glas izmed občinstva.

»O vem, da pri vsaki hiši mleko precejata. Toda vem tudi, da na tistem cedilu, ki ga vi navadno uporabljate, samo take smeti ostanejo, ki bi se tudi vam v grlu zatakale, če bi neprecejeno mleko pili. Vse drobne smeti, prah in vsi bacili pa gredo skozenj. In teh bacilov v mleku ni malo, posebno še, ker pusti gospodinja žehrtar z mlekom navadno v hlevu toliko časa, da kravam še krmo prvič položi . . .!«

»In med tem kratkim časom naj bi bacili v mleko poskakali?! Saj mar niso kobilice ali pa bolha! Jaz svoj živ dan še nisem nobenega bacila videl, zato pa tudi ne verjamem vanje! Tako so mi oporekali vse navzkriž gospodarji!«

»Pač pa ste že videli kisló ali pa sesirjeno mleko?! No, in da se mleko skisa ali pa sesiri, so krivi ravno ti bacili, ali pravilno: bakterije. Saj tudi pri nalezljivih boleznih ne vidimo bacilov, marveč le bolnike in vendar vsak rad verjame, da bacili nalezljivih bolezni živijo in da se potom njih prenašajo bolniki od človeka do človeka!«

Ta dokaz je zalegal in dvignil moj ugled med poslušalci. Vsaj nekateri od njih so le začeli premišljati, da je bilo moje prejšnje predavanje vendarle nekaj več kot otepanje prazne slame. Zato mi je eden izmed njih takorekoč ponudil roko v spravo:

»No, gospod, če je že res tako narobe in neprav, kakor naše ženske molzijo in z mlekom ravnaajo, pa nam vendar vi povejte, kako je treba ravnati!«

»Saj sem hotel, toda ste mi preprečili s predlogom za uvedbo angleških stranišč v hlevih. Nič ne de, bom pa zdaj povedal!«

Rekel sem že, da je treba posebno od molznih krav gnoj večkrat na dan skidati, ter jim pogoste-krat in zadosti nastiljati, da lahko ostanejo snažne. Prav tako je treba molzne krave vsak dan skrbno oštrigljeti, prav tako skrbno kot oficirskega konja!

In kadar gredo ženske molst, naj le opereje kraví, ki se je kljub vsej naši skrbnosti vendaris onečedila vime s toplo vodo iz tistega žehrtarja, ki ste ga imeli dozdej za molžno in ki je navadno prav rjast in okrušen lonec, ki razen tega na eni strani tudi nekoliko pušča odkar ste imeli tisto Sivko, ki je brcala pri molži! In če ima kaka krava zares nesnažno vime, naj se vam ne toži porabiti za umivanje več kot le dobro žlico vode, marveč umijte ga v dveh ali treh vodah zapo-

Abwehrschichten von schlechterdings entscheidender Bedeutung.

Die »Me 323« ist so zu einem wichtigen Transportmittel der Luftwaffe geworden, das den Einsatz der bewährten Ju-52-Gruppe in wirkungs-

vollster Weise unterstützt und ergänzt. Gewaltige Lasten werden über riesige Entfernungen geschleppt, wie man es in den ersten Jahren des Krieges nicht für möglich gehalten hätte; schwer beladene Lastkraftwagen,

Bild: Archiv)

Das richtige melken will gelernt sein

domal! Vsako vodo pa sproti vzrite proč! Nato vime dobro otrite!

Kravam pa, ki imajo snažno vime, tega ne bomo nepotrebnem zmakali pred molžo z vodo, marveč jim ga bomo le otrli, najprej z vlažno, nato pa s suho krpo. Toda nikdar ne jemljimo za otiranje vimen krp, s katerimi smo že pol leta brisali lonce v kuhinji! Marveč teh krp moramo imeti večje število, tako da lahko vzamemo vsak dan sveže oprane krpe v uporabo, a takoj zatem jih spet damo v pranje.

Otiranje in drgnjenje vimena ne samo da odstrani z njega morebitno nesnago, marveč vzbudi tudi mlečne žleze k živahnejšemu delovanju. Umivanje vimen pa je nevarno in toliko, da se lahko pri tem vime prehladi, posebno, če vleče skozi odprta vrata ali okna preprih.

Opozoriti je treba tudi na to, da zjutraj ne smemo živine v hlevu štrigljeti pred ali celo med molžo, marveč šele ko je molža končana in mleko molžo odnešeno. Pri štrigljanju živine se namreč onesnaži zrak z nesnago in prahom, ki bi se med molžo vlegel tudi na mleko v žehrtaru.

Da žehrtarji prav bi bilo, da bi imeli v vsaki kmečki hiši spodoben in snažen pocinkan žehrtar pravilne oblike, kakor jih imajo povsod drugod po svetu. Toda dokler je take žehrtarje težko dobiti, je treba vsaj paziti, da je žehrtar prav skrbno umit; nikakor pa ne smemo ene in iste posode uporabljati za umivanje kravjih vimen, rok in še za molžo krave! Marveč naj gospodinja ali dekla, ko je kravam vimena otrla in če treba, oprala, gre in si umije roke prav skrbno, da ji ne bodo več dišale po nesnagi, na nato šele naj vzame skrbno umit žehrtar in gre molst. Od vsake krave sproti naj takoj odnese mleko iz hleva in ga preceди na cedilu.

Tudi o cedilu bi vam lahko povedal, kakšno bi moralo biti: z dvojno mrežo, vmes pa cedilni vložek. Toda ker danes tudi takih cedil skoraj ni, dobili, se moramo začasno zadovoljiti s cedili, kakršne pač imamo. Pač pa moramo skrbeti, da imamo na zalogi dovolj cedilnih prtičkov, toliko, da lahko vzamemo za vsako uporabo sveže opran prtiček, ki ga čez cedilo položimo, a po končanem precejanju spet operemo in damo sušiti.

»Kje bomo pa dobili zdaj toliko prtičev, če platna niti za rjuhe ni?« sem bil spet napaden. »Če ga za rjuhe ne dobite, ne morem pomagati, povem vam pa lahko, da platno za prtiče za precejanje mleka še vedno lahko dobite. Če ga v vašem kraju ni nikjer dobiti, prosite pristojni Ernährungssamt A za posredovanje.«

»In to ste tudi pozabili povedati, kam naj mleko precejamo, namreč v kako posodo?«

»Kolikor vem, imate še skoraj povsod za shranjevanje mleka v navadi takozvane latvice. Te glinaste posode so bile dobre za »stopljenje« ali »pregrevanje« mleka v peči, ker se je na široki površini zbralo lahko veliko smetane. Za shranjevanje mleka v svežem stanju pa te latvice niso primerne, ker so premajhne in imajo preveliko površino. Če nimamo druge primerne posode, je najbolje, da precejamo mleko v navadne mlečne kante, v katerih hranimo mleko na hladnem mestu, kamor ne morejo niti mačke, niti miši, dokler ga ne odnesemo v mlekarino kar naj bi se zgodilo, prej ko mogoče. Da morajo biti posode za shranjevanje mleka, bodisi take ali take, skrajno snažne, moram še ponovno poudarjati.

Kajti na umivanje mlečnih posod polagajo naši kmečki ljudje še vedno vse premalo pažnje!

Vse posodo, ki prihaja v dotiko z mlekom, torej žehrtarje, cedilnike, mlečne kante itd. je treba po vsaki uporabi skrbno umiti z vodo, ki smo ji primešali nekoliko sode. Nato pa damo posodo sušiti in sicer tako, da gleda odprtina navzdol. S tem dosežemo, da se kapljice vode odtečejo skozi vrat in ne ostane nobena vlaga v posodi. Če pa sušimo mlečne posode in steklenice postavljene pokonci, se zbira in useda ostanek vode na dnu. V tej vodi se kaj hitro naselijo še bakterije, ki povzročajo kisanje mleka, in ko vlijemo v tako posodo mleko, se začnejo te bakterije strašno hitro množiti, tako da se mleko v par urah skisa ali pa sesiri. Če se torej kakšni gospodinja mleko pogosto skisa ali siri, je to znak da je premalo skrbna pri čiščenju mlečne posode, ali pa, da z zdravjem njenih krav ni vse v redu. Tudi mleko krav, ki so visoko na času, se rado siri, enako pa tudi prve dni po otelitvi. Torej ne smemo mešati mleka visoko brejih ali sveže oteljenih krav z ostalim mlekom.

»Gospod, nič ne rečemo, da niste vse to prav in lepo povedali, ampak nekaj je tako lahko delajo kvečjemu na kakšni kmetijski ali gospodinjstvi šoli ali pa na kakšni grajščini. Pri nas na kmetih pa ni časa, da bi molžo s takimi ceremonijami opravljali!« Tako sem zvedel, ko sem s svojim predavanjem nehal in pričakoval, da me bodo hvaležni poslušalci na roke vzdignili. Pa ni bilo nič o tem. Začudil sem se:

»Da zaradi časa ne bi bilo mogoče, molžo prav izvajati! Tega pa skoraj ne morem verjeti!«

»Se vidi, da ne poznate kmečkega dela! Vidite: Moja stara mora zjutraj, takoj ko vstane, zakuriti in pristaviti zajtrk, in medtem ko v vsej naglici pomolze, voda za žgance že vre na ognjišču. Prej ko gre lahko mleko precejat, mora torej nam dedcem postaviti zajtrk na mizo in se nato podvizati, da nakrmi svinje, ki že krulijo, da natrosi kokošim piče, a na mizi čaka posoda za pomivanje, sohe na pometanje in tudi živina mora zmes pokladati ker sva midva z hlapcem navadno že zgodaj z doma.

»Prav rad vam verjamem, da so mnoge kmečke gospodinjice preobložene z delom. Toda nekaj ste sami tudi krivi! Zakaj pa ne zahtevate pri Arbeitsamtu za svojo ženo gospodinjstvo pomočnico, dekle, ako vidite, da gospodinja sama vsega ne zmore!« sem ljudem očital.

»To ste pa pametno pogruntali! Prvič je dekla za na kmetijo lahko zahtevati, a strašno težko dobiti. In če ti jo končno Arbeitsamt vendarle nakaže, jo za vse na svetu ni mogoče pripraviti do tega, da bi vzela žehrtar v roke in šla v hlev krave molst. Vsaka pravi, da raje uide, kot pa da bi po gnoju in mleku smrdela!«

»Deloma imate prav! Delovne moči je danes za nas kmetije izredno težko dobiti, posebno še take, da bi jih bilo kaj prida za delo. Toda v enem oziru pa dam jaz prav dekletom, ki pravijo, da raje ubežijo od hiše, kot pa da bi dišale po gnoju in po mleku! Toliko prost ga časa, toliko vode, pa tudi toliko mila ali pa pralnega praška bi namreč morala kljub vojnim razmeram imeti vsaka ženska na kmetiji, da bi se lahko po opravljeni molži in delu z mlekom pošteno umila. Ni namreč nikjer zapisano, da je kmečka gospodinja ali dekla, ki najbolj po gnoju in mleku diši, tudi najboljša gospodinja ali najboljša dekla!«

»Saperlot, gospod! Govoriti pa znate! Vsa čast vam!«

Tako sem končno vendarle dosegel tolikanj zaželjeno pohvalo in priznanje, a moje predavanje s strani poslušalcev ne manj zaželeni — konec.

Flieger mit U-Boot-Bart.

Zu dem unvermuteten Erlebnis einer U-Boot-Feindfahrt kam die Besatzung eines deutschen Aufklärungsflugzeuges im Eismeer, das wegen Motorschadens auf See niedergehen mußte und dessen Besatzung von einem dort operierenden deutschen U-Boot hilfsbereit aufgenommen wurde. Die Flieger machten die ganze Feindfahrt des U-Bootes mit und erfüllten sogar die Bedingungen für die Verleihung des U-Boot-Abzeichens, das ihnen nach Rückkehr des Bootes vom FdU überreicht wurde. Zwischen den Fliegern und der Besatzung des U-Bootes entspann sich während der Unternehmung des Bootes ein sehr herzliches, kameradschaftliches Verhältnis. Unser Bild: Flieger im Gespräch mit einem Offizier des U-Bootes.

PK-Kriegsber. Eimke — Scherl (GD).

Dr. F. J. Lukas:

Ausschneiden! Izrezati!

Deutsch für Erwachsene methodisch und praktisch

(Nemščina za odrasle metodično in praktično.)

49. Stunde.

Nochmals die Vorwörter

Bei.

1. Bei uns regnet es selten. Und bei euch?
2. Bei diesen Worten des Redners begannen alle begeistert Beifall zu klatschen.
3. Bei meiner Ankunft war die ganze Familie am Bahnhof.
4. Er arbeitet bei Tag und bei Nacht.
5. Es ist für die Augen schlecht, bei künstlichem Licht zu lesen.
6. Durchgang bei Strafe verboten!

Durch.

1. Mit diesem Menschen gehe ich durch dick und dünn.
2. Dieser affektierte Kerl redet durch die Nase.
3. Sie müssen einen Nagel durch das Brett schlagen.
4. Seine Schreie sind mir durch und durch gegangen.

Für.

1. Der Soldat starb für sein Vaterland.
2. Warum stellen Sie mir Tag für Tag die gleiche Frage?
3. Für wieviel haben Sie dieses Gemälde gekauft? Ich habe es für 300 RM gekauft.
4. Was kann ich für 1 Mark bekommen?

Gegen.

1. Er rennt immer mit dem Kopf gegen die Mauer.
2. Wann soll ich Sie wecken? Sagen wir gegen ½7 Uhr.
3. Er hat eine eiserne Natur und ist gegen Kälte fast unempfindlich.
4. Ich versichere Ihnen, dieser Brief wurde gegen meinen Willen abgesandt.

Mit.

1. Fahren Sie mit mir nach Cilli? (mit wem?) Ja, ich fahre sehr gerne mit Ihnen.
2. Sprechen Sie doch mit lauter Stimme, so kann ich Sie unmöglich verstehen.
3. Sind Sie mit mir zufrieden? Ja, sehr.
4. Im Winter ist das ganze Land mit Schnee bedeckt.

Nach.

1. Er ging um 14 Uhr fort und kam erst nach einer Stunde zurück.
2. Können Sie mir den Weg nach Kötsch zeigen?
3. Wohin fahren Sie? Ich fahre nach Cilli.
4. Sie können nach Belieben sich etwas von diesen Artikeln auswählen.
5. Es riecht hier nach Benzin.

Über.

1. Das Flugzeug fliegt über das Haus.
2. Er war über zwei Jahre im Ausland.
3. Viele Tiere schlafen den Winter über.

MALE VESTI

* **Novi gajl junakov.** V Köttsch-u in Zwetendorf-u so izročili te dni novo urejene gaje junakov svojemu namenu. Gaji junakov ali Heldenhain predstavljajo spominsko svetišče, kjer stoji mrliške deske spodnještajerskih mož, ki so žrtvovali svoje življenje za domovino. Leseni križi z imeni in podatki padlih junakov so viden dokaz, da naš narod ljubi in brani svojo domovino in da preko groba spoštuje in čista svoje junake sinove.

* **Za hrabrost odlikovan Spodnještajerc.** Gefreiter Franz Mataln iz Ortsgruppe Pölttschach, Kreis Marburg-Land, je dobil za hrabro obnašanje pred sovražnikom odlikovanje Eisernes Kreuz II. Klasse Ortsgruppe Pölttschach ima sedaj že dva junaka, ki sta imejtelja imenovanega odlikovanja.

* **Za hrabrost odlikovan Spodnještajerc.** Sin Zellenführer-ja v Ortsgrupp-i Gairach, Kreis Trifall, Gefreiter Albin Wretschko, je bil odlikovan z odlikovanjem Eisernes Kreuz II. Klasse, ker se je hrabro obnašal pred sovražnikom na fronti.

* **Vrste spodnještajerskih junakov rastejo iz dneva v dan.** Nedavno so v Marburg-u na slavnosten način izročili nekaterim članom odredov Wehrmannschaft-a organizacije Steirischer Heimathund po Führer-ju podeljene jim znake vidnega odlikovanja za hrabrost, ki so jo pokazali v bojih z ilegalnimi tolpmi. Odlikovanja Eisernes Kreuz II. Klasse so hkrati dobili tudi nekateri SA-Führer-ji, ki so se uveljavili in odlikovali kot poveljniki oddelkov imenovanega Wehrmannschaft-a.

* **Opustite noveletna voščila!** Kakor smo v zadnji številki govorili o božičnih voščilih, tako tudi danes priporočamo, da se z ozirom na štednjo s papirjem in na preobremenitev pošt letos kolikor je največ mogoče, opusti vsako pošiljanje noveletnih voščil, pa naj si bo kot tiskovine, pisma, brzojave ali telefonske pogovore. To velja ravno tako za privatne osebe, kakor za poslovno življenje. Ko bo vojne konec, si bomo tudi ta luksuz, ki izvira bolj iz navade kakor iz potrebe, zopet lahko dovolili.

* **Izredna dodelitev tobačnih izdelkov za Božič.** Reichsstelle Tabak und Kaffee razglasa, da omočajo zaloge tobačnih izdelkov, ki se jih je že dalje časa shranjevalo, izredno dodelitev tobaka za Božič. Tako se bo v času med 13. decembrom 1943 in 9. januarjem 1944 na takozvane M-Karten izdalo sledeče tobačne izdelke: 30 komadov cigaret ali 8 cigar za maloprodajno ceno brez vojnega dodatka nad 12 Rpf., 12 komadov po 7—12 Rpf., 18 komadov po 6 Rpf., ali pa 50 gramov fino, grobo ali navadno rezaneqa tobaka za pipo, oziroma prešaneqa tobaka 50 gramov, ali pa 5 zavrtkov tobaka za žvekanje ali pa 100

gramov tobaka za njuhanje. Lastniki F-kart in P-kart dobijo polovico imenovane količine ali pa 50 gramov Mahorke. Pri nakupu je odrezati del Raucherkarte in sicer posebno črke M, F ali P ter pripombo »Gültig vom 1. Juli 1943 bis 31. Dezember 1943«. Za vojake se bo ta izredna božična dodelitev izvršila pri vojaških oblasteh. Tisti vojaki, ki se nahajajo med 13. decembrom 1943 in 9. januarjem 1944 na dopustu in so v posesti tozadevnih dokumentov, lahko dobijo pri razdeljevalcih na drobno to izredno količino tobaka.

* **Blago za popravilo zimskih plaščev.** Že več mesecev je nakup tekstilij, radi oskrbovanja po letalskih napadih oškodovanih ljudi pod zaporo. Dovoljeno je pa da se v svrhu popraviljanja in krpanja zimskih plaščev na Reichskleiderkarte nabavi 0,8 qm tkanine. To je dalo povod, da so si nekateri to možnost razlagali tako, da se na tretjo in četrto Reichskleiderkarte lahko kupi tudi 0,8 qm tkanin za zimske moške in ženske plašče. To pa velja samo za tretjo Reichskleiderkarte za moške in ženske. V seznamu blaga teh kart se nahajajo tudi zimski plašči in tkanine za zimske plašče. Radi tega se na punkte teh kart lahko kupi 0,8 qm tkanin za zimske plašče v svrhu popraviljanja zimskih plaščev. Na punkte četrte karte za moške in ženske pa se ne sme prodajati nikakšnih tkanin za plašče, tudi za popravila ne, ker seznam blaga teh kart ne vsebuje zimskih plaščev in tudi ne tkanin za zimske plašče. Ako potrebuje dorasel potrošnik, ki na tretji Reichskleiderkarte nima več nobenih punktov, blago za popravilo svojega plašča, mora v to svrhu prositi za izdajo Beznoscheina.

* **Zdravniški obiski na domu.** Prevelika obremenitev zdravnikov ter radi vojnih razmer potrebna štednja bencina sta dali povod, da se zdravniški pregledi bolnikov na domu lahko izvršijo samo tedaj, če se iste prijavi zdravnikom pred 10. uro dopoldne. Naročila za obisk bolnikov na domu, ki se izvršijo po 10. uri dopoldne, se bodo po možnosti izvršila še istega dne, mnogokrat bo pa to mogoče šele naslednjega dne. Prijave naj izvršijo če le mogoče odrasle osebe, ki so v stanju zdravniku bolezen do neke meje opisati. Predvsem je polagati največ važnosti na višino temperature. Tam, kjer nimajo toplomera, naj si ga izposodi pri sosedih, kar bo preprečilo mnoge nepotrebne zdravniških obiskov na domu. Dojaja se, da se vozijo zdravniki na obisk bolnikov, ki nimajo mrzlice, medtem ko morajo čakati bolniki z visoko mrzlico. Telefonično, ali pa potom otrok prijavljen in zahtevani zdravniški obiski na dom se odslej ne bodo več izvrševali. Izjema velja samo za porode in težke nezgode. Kar se tiče mest Marburg in Cillj, je ob sobotah popoldne in ob nedeljah, klicati tiste zdravnike, ki imajo imenovane dne-

ve zdravniško službo. Imena so razvidna iz dnevnika »Marburger Zeitung«, in sicer v sobotno-nedeljski izdaji iz notice »Ärztlicher Sonntagsdienst«.

× **Oddaja jajc leta 1943/44.** Medtem ko je v času med 1. oktobrom 1942 in 30. septembrom 1943 veljalo določilo, da se pri oddaji jajc za vsakega člana gospodinjstva, ki se sama oskrbujejo z jajci, upošteva po 1,5 kokoši ali race, je sedaj v petem vojnem letu ta količina znižana na pridelek samo ene kokoši ali race. Količina jajc, ki jo bo odslej treba oddati od vsake kokoši ali race, ostane neizpremenjena in znaša 60 jajc na leto.

* **Pet let težke ječe za poslušanje sovražnega radia.** Osemindesetletni Anton Ehrer iz Bruck-a an der Mur je večkrat poslušal inozemska radio-poročila. Svoji ženi, ki ga je svarila pred zločinskim dejanjem, je grozil z grdim ravnanjem. Pri ponovnem obračunu je znani nasilnež dejansko nastopil zoper svojo ženo ter jo lahko ranil. Ehrer je radi poslušanja inozemskih radio-oddaj, nevarne grožnje in lahke telesne poškodbe obsojen na pet let težke ječe.

* **Upokojitve hrvaških ministrov.** Poglavnike upokojil ministre: dr. Mile Starčevića, dr. Ante Filipančiča, inženjerja Hilmića Bešlagića, dr. Josipa Dumandžića, dr. Milovan Zaniča in dr. Mirko Kuk-a.

* **Nov predsednik berlinske borze.** Naslednikom pokojnega Staatsrat-a Reinhart-a, ki je bil predsednik berlinske borze, je bil imenovan predsednik tvrdke Reichskredit-Gesellschaft A-G Otto Gerlitz iz Berlina.

* **Prištedeni delavski zaslužki srbskih delavcev v Reich-u,** ki so jih nakazali svojim družinam v Srbiji, so dosegli vsoto 154 milijonov dinarjev.

* **Nova premogovna stavka v Angliji.** V rudniku Barnborough (Južni Yorkshire, Anglija) je izbruhnila preteklo soboto stavka, katere se udeležuje 2000 delavcev.

* **Egipt v Moskva.** Egiptovskim poslanikom v Moskvi je bil imenovan poslanik Egipta v Ankaru Abdurahman Haki, ki bo zastopal svojo državo tako v Ankaru kakor tudi v Moskvi.

* **Volkovi na Severnem Finskem.** Prebivalstvo Severne Finske razburjalo volkovi, ki prodirajo v velikih čredah do posameznih vasi. Doslej je samo en volk raztrgal 90 severnih jelenov in 80 ovac ter tako napravil škodo za 300 tisoč finskih mark.

* **Anglosaški letalski napadi na hrvaška mesta.** V zadnjem času so Anglo-Amerikanci bombardirali tudi hrvaška mesta Split, Metković, Metar in Šibenik. Kakor povsod, so tudi tu pogodili in poškodovali najbolj privatna poslopja ter pristaniške naprave, ki služijo za oskrbo dalmatinskega prebivalstva.

4. Das kann ich nicht mehr leisten, das geht über meine Kräfte.

5. Wir werden über Salzburg nach München fahren.

Von.

1. Der Abschied von ihrer Mutter war innig.

2. Vom 1. Mai an verkehren mehr Züge.

3. Sie müssen diese Arbeit von Grund auf neu machen.

4. Er studiert vom Morgen bis zum Abend deutsch.

Vor.

1. Vor drei Tagen habe ich ihn zum letzten Mal gesehen.

2. Vor 10 Uhr brauchen Sie nicht zu kommen.

3. »Am Brunnen vor dem Tore« ist ein bekanntes Lied von Franz Schubert.

4. Er sprang vor meinen Augen aus dem Fenster.

5. Ich kam 2 Minuten vor ihm zum Bahnhof.

Zu.

1. Wann sind Sie zu Hause? Ich bin jeden Tag außer Sonntag ab 16 Uhr zu sprechen.

2. Um 15 Uhr begaben sich die ausländischen Pressevertreter zu einem Empfang zum Gauleiter.

3. Den Autobus haben wir versäumt, also müssen wir zu Fuß gehen.

4. Nehmen wir zum Beispiel an, Sie wären krank. Was würden Sie tun? Zum Glück bin ich gesund.

5. Heutzutage ist so etwas nicht mehr möglich.

Wörter.

Abschied (m) — slovo, ločitev

affektiert — prisiljen, hlinjen, afektiran

Artikel (m) (Gegenstand) — blago

auswählen — izbrati, izvoliti

begeben, sich zu (ich begab mich, ich habe mich begeben) — iti, napotiti se k

eisern — železen

Gemälde (s) — slika

innig — prisrčen, iskren

voztiti se s kom

mitfahren (ich fuhr mit, ich bin mitgefahren) —

Schrei (m) — krik

springen (ich sprang, ich bin gesprungen) —

skočiti, skakati

Stimme (w) — glas

Tor (s) — vrata

verkehren (Zug) — redno voziti

Redewendungen.

durch dick und dünn gehen — čez drn in stro iti

etwas geht mir durch und durch — nekaj me pre-

šine

mit dem Kopf gegen die Mauer rennen — zaleteti

se z glavo v zid

gegen ¼7 Uhr — proti ¼7.

gegen etwas unempfindlich sein — neobčutljiv

biti napram

das geht über meine Kräfte — to presega moje

moči

von Grund auf — popolnoma od kraja

zu sprechen sein — ich bin zu sprechen — do

mene lahko pridete, z menoj lahko govorite

sich ein Beispiel nehmen an — zgodovati se po

kom

Eigenschaftswörter, die den 3. Fall verlangen.

1. Ob arm oder reich, mir ist es gleich, wenn ich

nur Geld habe.

2. Das Wetter war den Fliegern günstig und sie konnten alle Bomben mit guter Wirkung abwerfen.

3. Ihre ständigen Sticheleien werden mir langsam lästig.

4. Seine Mitteilungen können uns unter Umständen sehr nützlich sein.

5. Wieviel sind Sie ihm noch schuldig? — Zwei Ohrfeigen samt den Zinsen.

6. Wirst du mir auch treu bleiben? Ja, dir auch.

7. Dieser Mensch ist mir verhaßt wie der Teufel.

8. Ich bin Ihren Vorschlägen nicht abgeneigt.

9. Die guten Manieren scheinen ihm angeboren.

10. Ist es Ihnen unangenehm, wenn ich rauche? Aber nein, ganz im Gegenteil. Sie dürfen mir auch eine Zigarette aufwarten.

11. Ein solcher Fehler ist mir unbegreiflich.

12. Diese Arbeit ist dem faulen Kerl sicherlich schon wieder zu beschwerlich.

13. Für diesen Rat müssen Sie ihm dankbar sein.

14. Alkohol, Nikotin und Frauen waren ihm fremd und dennoch starb er schon mit zwei Jahren.

15. Dieses Haus gehört diesen zwei alten Damen gemeinsam.

16. Sie können sich anstrengen, wie Sie wollen, diesem Athleten sind Sie nicht gewachsen.

17. Wie ist Ihnen der Chef gewogen? Er kam mich leider noch gar nicht

Gebräuchliche Eigenschaftswörter mit dem 2. Fall.

1. Sind Sie sich Ihrer Dummheit überhaupt bewusst? Ich glaube kaum

GOSPODARSTVO

Zamenjalnice
rabljenega blaga

Nekatera mesta Velike Nemčije so si v svrhu omogočanja zamenjave blaga za drugo blago, ki se radi vojne trenutno ne izdeluje, ustanovila zamenjalne središnice, ki se jim pravi Tauschzentralen. Te zamenjalnice nudijo priložnost, da se na pošten in pravičen način lahko kupi rabljene predmete, ki ležijo po raznih stanovanjskih podstrešjih in ropotarnicah brez koristi, medtem ko jih druge družine potrebujejo. S tem se hkrati omili pomanjkanje stvari, ki jih na svobodnem trgu radi vojne v novem stanju ni možno nabaviti. V teku zadnjih dveh let se je ta način zamenjave rabljenega blaga v glavnem uredil sam na dva svojevrstna načina. Prvi je trgovskega značaja s sodelovanjem mestnih uprav, drugi pa zasebnega s posredovanjem trgovcev na drobno. Izkušnje, ki so jih napravile doslej tako ureditve, posnemamo iz raznih gospodarskih vesti in jih v kratkem izvlečku podajamo, kakor sledi:

V mestu Bremen posluje že skoraj štiri mesece zamenjalnica blaga, ki je bila že od vsega začetka zamišljena za dalekosežno delovanje. V tej zamenjalnici središčnici lahko vsaka stranka, ki prinese kako stvar, zamenja za predmet, ki si ga izbere in poišče v bogati zalogi, ki je tam na razpolago. Na ta način zamenjano blago lahko zamenjavec vzame takoj seboj. Da je ta način zamenjave mogoč, gre zasluža ustanoviteljem, ki so najprej nakupili velike zaloge raznih stvari, ki jih danes prebivalstvo potrebuje, in na ta način ustvarili podlago za brezhitno in takojšnjo za menjavo. Pri ustanovitvi je sodeloval gospodarski urad mesta Bremen z zastopniki trgovcev na drobno, ki so za nakup rabljenih stvari najprej izdali 30 tisoč RM, predno so jo dne 26. julija 1943 izročili svojemu namenu. Dnevna sredstva je stavila na razpolago mestna občina, tako, da se lahko 90odstotno zadovolji vsako stranko. V celoti je bilo samo sedem zanimancev, ki se jim ni moglo v celoti ugoditi. Do 15. novembra 1943, torej v treh in pol mesecih, je bremenska zamenjalnica prevzela 16.691 strankom predmete, ki jih same niso potrebovale ter jih zamenjala za stvari, ki so jih iskale. Trenutno običje to centralo dnevno 250 do 300 strank. Ki zadovoljivo opravijo svoje posle. V primerih, kjer zamenjava ni takoj izvedljiva, izjavi zamenjalnica pripravljenost, da odkupi ponujen predmet, za katerega dobi stranka dobropis v svrhu izbire in prevzema poljubnega predmeta v teku treh mesecev. Takih dobropisov so sestavili že okrog sedem tisoč, ne da bi bili pri tem všteti primeri oddolka za čevlje.

Pri vsem tem so pa gotove vrste blaga izključene od vsake zamenjave. Med temi so v prvi vrsti ženski klobuki. Čevlje se zamenja samo za čevlje. Sprejemajo se pa tudi popravila potrebne čevlje, ki se jih popravijo, poltempa in zopet izda. Popravljajo se seveda tudi ostali, v poškodovanem stanju prevzeti predmeti, predno se kot zamenjalno blago zopet izdajo. S tem se zviša vrednost blaga in vrednost zaloge v zamenjalnici. To omogoča širokoqrudnost načela, da vrednost iskanih stvari po možnosti ni večja kakor oddanih. Male razlike se izravnavajo z doplačili v gotovini. Razen tega ostane še kaka malenkost za priložnostne socialne izdatke.

Kar se tiče kritja stroškov, ki jih ima poslovanje zamenjalnice se od vsake zamenjave, ki se je v redu izvršila, zaračuna 10 odst. blagovne vrednosti. Blago ocenjuje sodno pooblaščen ocenjevalec. Promet, ki ga napravijo zamenjalnica, se obdavči s prometnim davkom.

Bremenska zamenjalnica vodi pohištvo, predmete za gospodinjstvo, moške obleke, ženske obleke, perilo, porcelan, igrače itd., in so posebni oddelki v tako čednem in vabilnem stanju, da se podjetje komaj razlikuje od trgovine z novim blagom. Interesenti najdejo tam glasbene instrumente, peči, štedilnike, klavirje, šivalne stroje, otroške vozičke, fotografske aparate, kopalne kadi, umetnostne slike in še mnogo drugih iskanih, in v sedanjem času potrebnih stvari. V posebnem oddelku se zaznamujejo predpasniki, otroške obleke itd., ki se izdelujejo iz ostankov in starih oblek in so tako dobre izgleda da se jih le komaj razločuje od novega blaga.

Stranke ki želijo zamenjavo se sprejemajo v posebnem prostoru, kjer se tudi sprejema v za-

ler je mati trimajstnim otrokom, in sicer osmim fantom in petim dekletom.

* Razstava »Človek iz stekla«. Nemški hišenski muzej v Dresden-u razpolaga v poučne svrhe s človeško postavo, ki je izdelana iz samega stekla, tako da je vidna vsa notranjost od srca do črevesja. Nedavno so to edinstveno figuro razstavili v mestih Mühlhausen in Elsaß, ki ležita v Elsaß-u, kjer je doživela mnogo občudovalcev.

* Rudarski praznik v Trifall-u. Kakor po vseh spodnještajerskih rudnikih, tako so tudi v Trifall-u proslavili dan Barbare, praznik rudarjev. Pod vodstvom Berqdirektor-ja, Diplom-Ing Köllner-ja in njegovih sodelavcev se je v teku še ne popolnih treh let ustvarila rudarska skupnost in poklicna povezanost, ki se uveljavlja v izvrševanju vseh stavljenih ji nalog. Po počastitvi pred sovražnikom padlih tovarišev, se je ta velika posada zbrala k apelu Betriebsobmann Benzeder je nato javil Bundesführer-ju številno zborovalcev, nakar je Berqdirektor Köllner pozdravil Bundesführer-ja in častne goste. Nadalje je spregovoril Oberberqdirektor Diplom-Ing Löffler ter v svojih izjavah povdaril, da je danes še bolj, kakor kedaj koli poprej, gospodarstvo odvisno od volje rudarjev in dviga rudarske produkcije. Ponosno je dal izraz veselju da je trifallerskim, kakor tudi vsem ostalim spodnještajerskim rudarjem lahko izdal tozadevno samo dobra spridevala. Omenil je tudi velika izboljšanja v rudarski socialni skrbi, ki jih je uvedel Führer. Teqa tudi spodnještajerski rudarji ne bodo nikdar pozabili. Temu prepričanju se je nato pridružil v svojem govoru tudi Bundesführer Steindl, ki je rudarjem sporočil pozdrave Gauleiter-ja in v svojih nadaljnjih izjavah omenil, da se bo nemški narod spodnještajerskim rudarjem nekoč zahvalil za vse njihove storitve. Temu je sledil pred kazinskim poslopiem mimohod pred Bundesführerjem. Počastitev jubilarantov dolgoletnega rudarskega dela, zaobluba mladih rudarjev, kosilo, otvoritev novega otroškega vrta in skakanje čez usnje je zaključilo dobro uspešno proslavo rudarskega praznika Barbare.

* Smrtna kosa. Preseljenec iz Kreis-a Rann, Anton Kowatschitsch, ki živi v Neumittelwalde-ju, nam poroča, da je v Litzmannstadt-u, v bolnišnici nedavno umrl preseljenec Michael Stragar, star komaj 51 let. Pokojni je bil zadnji možki potomce uledne kmetke rodovine Stragarovih iz Sakota pri Rann-u. Po raznih preseljenjskih taboriščih starega dela Reich-a zapuščila svaka, več nečakov in nečakini in ostale oddaljene sorodnike, prijatelje in znance, ki ga bodo obdržali v najlepšem spominu.

Uči se nemščine!

* Spodnještajerci so junaški frontni bojevniki. Gelfreiter Anton Katz iz Roqeis-a 77, Ortsgruppe Kötsch (Kreis Marburg-Stadt), je nedavno dobil odlikovanje Eisernes Kreuz II. Klasse, ker se je na fronti v boju izkazal kot junak. Ortsgruppe Kötsch ima sedaj že štiri vojake, ki so nosilci istega odlikovanja za hrabrost.

* Ne vemo ne ure ne dneva. Gospa Franziska Zirel, ki živi kot preseljenka iz Kreis-a Rann v Oberried-u, nam naznanja, da je dne 18. oktobra t. l. umrla komaj štiritindvajsetletna Antonija Ogoreuz, preseljenka iz Pirschenberg-a (Kreis Rann), in sicer v nekem preseljenjskem taborišču, v pokrajini Schlesien. Pokojna Antonija je sledila svoji dragi mami ter zapustila svoje žalujče sorodnike, prijatelje in znance, ki jo bodo obdržali v lepem spominu.

* Še en odlikovan spodnještajerski vojak. Gelfreiter Leonhard Seschel, doma iz Ortsgruppe Hartenstein, Kreis Marburg-Land, nam poroča, da je za hrabrost na fronti dobil odlikovanje Eisernes Kreuz II. Klasse.

* Führer je sprejel Mussert-a. Führer je v glavnem stanju sprejel voditelja nacionalsocialističnega gibanja v Holandiji, A. A. Mussert-a, v svrhu daljšega razgovora o vseh perečih problemih. Pri tem so bili navzoči Reichskommissar za zasedeno nizozemsko področje, Reichsminister Dr. Seyß-Inquart Reichsminister und Chef der Reichskanzlei Dr. Lammers, Reichsleiter Bormann, Mussert-ov namestnik van Geelkerken in vodja Arbeitsbereich-a NSDAP na Nizozemskem.

* O odgovodi dela ali službe nosečim ženam. Po zakonu o zaščiti mater se mora noseče ženske 6 tednov pred in 6 tednov po porodu osvoboditi vsakega dela, če one to želijo. To pa ni nikakoli razveljavljenje delovne pogodbe. Zato tudi nastajajoča mati na podlagi imenovanega zakona ne izgubi svojih pravic. Po porodu in poteku zaščitne dobe, prevzema zopet svoje delo. Sedaj se je pa sprožilo vprašanje, kako je postopati s predlogi žensk, ki želijo razveljaviti obstoječo delovno pogodbo. Generalni pooblaščenec za delovno vpostavo je o tem omenil in razjasnil, da izgubijo nastajajoče matere vse terjatve oziroma pravice, če razveljavijo svoje delovne pogodbe. Isti pooblaščenec je že prej pristal na to, da bi se zahtevam po prekinjenju delovnih razmer ugodilo. Predpogoj za to je seveda popolna ugotovitev, da gre za materinstvo. Kljub temu pa bodo Arbeitsamt-i z ozirom na zahteve vojne produkcije pri ženah, ki jim nosečnost poteka normalno, delovali na to, da ostanejo do nastopa zaščitne dobe na svojih delovnih mestih.

* Zlata poroka v Cilli-ju. V Ortsgruppi Cilli-Fötting sta zakonca Johann in Anna Schaller obhajala redko slavnost zlata poroke. Gospa Schal-

2. Er ist leider ein Mensch, der jeder Gemeinheit fähig ist.
3. Sind Sie Ihrer Sache gewiß? Sicher, sonst würde ich es nicht behaupten.
4. Der feine Herr wurde des Diebstahls überführt und wanderte ins Gefängnis.
5. Da er der Mitschuld am Morde verdächtig war wurde er verhaftet.
6. Der Kerl ist einer solchen Belohnung ja gar nicht wert.

Gebräuchliche Eigenschaftswörter, die ein Vorwort verlangen.

1. Sie ist fürchterlich eifersüchtig auf ihren Mann und läßt ihn nicht allein ausgehen.
2. Wir können auf unsere Wehrmacht sehr stolz sein.
3. An Geld ist er zwar reich, dafür aber arm am Verstand.
4. Es hat sich herausgestellt, daß er an dem Verbrechen unschuldig war.
5. Für Schmeicheleien sind, die Damen meist empfänglich.
6. Ein Mensch, der grausam und gefühllos gegen die Tiere ist ist ein schlechter Mensch.
7. Man muß höflich gegen jedermann sein.
8. Er ist mit seinem Schicksal zufrieden und daher glücklich.
9. Über diese Lösung des Mißverständnisses bin ich sehr froh.
10. Ich bin von seiner Ehrlichkeit restlos überzeugt.
11. Es ist zu allem fähig, aber zu nichts tauglich.

Gebräuchliche Zeitwörter, die den 3. Fall verlangen.

1. Ich muß Ihnen von diesem Unternehmen abraten.

2. Werden Sie ihm auf ein solches Schreiben antworten? Nein.
3. Sie können mir drohen, soviel Sie wollen. Sie schüchtern mich doch nicht ein.
4. Ich danke ihm für alles, was er für mich getan hatte.
5. Der Grund dieser Anordnung leuchtet mir nicht ein.
6. Ich kann es Ihnen leider nicht erlauben, morgen nach Hause zu fahren.
7. Helfen Sie ihm!
8. Warum mißtrauen Sie mir? Ich kenne Sie noch zu wenig.
9. Was raten Sie mir? Ich kann Ihnen leider nichts raten.
10. Es ist besser, einer Krankheit vorzubeugen, als nachher wochenlang im Bett liegen zu müssen.
11. Warum werfen Sie mir Ihre eigenen Fehler vor?
12. Hören Sie mir zu, ich werde Ihnen etwas Interessantes erzählen, aber bitte widersprechen Sie mir nicht.
13. Darf ich Ihnen ein Glas Wein anbieten?
14. Ich muß dir ein Geheimnis anvertrauen.
15. Ich werde Ihnen das Buch in die Wohnung bringen.
16. Dieses Kaufhaus kann ich Ihnen bestens empfehlen.
17. Erzählen Sie mir bitte einen Witz!
18. Der Lehrer gibt den Schülern Hausaufgaben.
19. Die Bank gewährt Darlehen.
20. Karl leih seinem Freunde ein schönes Buch.
21. Liefern Sie mir bitte umgehend 200 kg Reis.
22. Bitte teilen Sie uns Ihren äußersten Preis mit.
23. Warum nehmen Sie mir die Freude zur Arbeit.

menjavo ponujeno blago. Večji zamenjalni predmeti se prevzamejo pri ponudniku tudi na njegovem domu. Zanimanci, ki želijo zamenjavo, imajo svoboden vstop v vse oddelke zamenjalnice, ki vobledajo kakor vsaka druga trgovina s prodajalkami za prodajnimi mizami in kupnimi interesi pred istimi. Samo ti imajo med seboj opravka. V zamenjalnici lahko kupi samo tisti, ki je sam prinesel kako blago v zamenjavo, ali pa predložil dobropis da je takega oddal.

GOSPODARSKÉ VESTI

Nov način lupljenja krompirja so izumili v nekem inštitutu za raziskovanje živil, ki deluje za nemško živilsko industrijo. Medtem ko so pri dosedanjih načinih strojnega lupljenja krompirja za razne industrijske svrhe imeli še razmeroma precej odpadkov, je sedaj uspelo iste popolnoma odpraviti. Na mesto strjev obstoji ta nova naprava v tem da se siplje krompir po rešetki, ki je razpreto do 950 stopinj, pri čemer se olupki v šest sekund trajajočem praženju in toliko lažje od krompirjevega gomolja, da se jih nato z navadnim pranjem krompirja v sodih odstrani, ne da bi se pri tem izgubilo še kake količine gomoljev.

Zbranje perja. Oblasti so s takojšnjo veljavnostjo začele zbirati gosje, rače in kokoške perje. Zbirka zajema mesta in podeželje, in sicer vse perutninarje brez ozira na obseg in število ter seveda tudi klavnice perutnine. Nikdo ne sme svobodno razpolagati s perjem, ker je isto že počeni z 21. sept. 1943 podvrženo javnemu gospodarstvu. Kdor zakolje kokoš, raco ali gos, mora perje skrbno zbrati in očistiti in se brigati, da pride tja, kamor so to gospodarske oblasti določile.

Zamenjalnice blaga. Kakor smo že večkrat poročali, imajo v starem delu Reich-a zamenjalnice blaga, ki omogočajo nabavo stvari, ki jih ljudstvo potrebuje in jih industrija radi vojne ne izdeluje. Sedaj je Reichswirtschaftsminister, to je državna gospodarska zbornica, zahtevala od vseh Gauwirtschaftskammer poročila o funkcioniranju in uspevanju takih zamenjalnic. Podatki bodo služili za izravnavo vseh sličnih zamenjalnic v Reich-u ter za ustanovitev novih, kjer so potrebne.

Podirajte več drevja za vojno gospodarstvo. Reichsforstmeister Reichsmarschall Göring se je v posebnem obliku zahvalil posestnikom gozdov, ki so kljub vojnim težavam skrbeli za dovoljno količino lesa, ki je kot surovina za vojno gospodarstvo velike važnosti. Pri tem so se posebno obnesli posestniki privatnih gozdov. Reichsforstmeister izraža upanje, da se bodo lastniki gozdov tudi v že nastopajočem novem gospodarskem letu uveljavili ter s podiranjem preskrbeli zadostno količino lesa, ki ga potrebuje naše vojno gospodarstvo.

Stavbeni material iz rogoze ali trstike. Vojna oddelka v romunskem ministrstvu dela, dr. G. Aleksandresku, je načel problem uporabe sintetičnega ali umetnega lesa za stavbene svrhe. Sintetičen les bi naj se pridobivalo kemičnim potom iz rogoze. Poskusi so pokazali, da so v takem umetnem lesu združene vse lastnosti, ki jih vsebuje naraven les. Razen tega je varen zoper požare, ne postane vlažen, je nedovzetan za mrčes, mu ne škoduje vreme in se ga lahko predela v vsako obliko. Iz sintetičnega lesa se lahko izdelava v serijah dele stanovanj, ki se jih montira na fundamente. Vse to in njegova cenenost lahko napravita ta les za najbolj iskan in upotrebljiv stavbeni material. Rogoza ali trstika raste v ustju reke Donave na najmanj kakih 430.000 ha. Z uporabo rogoze se bavi že več romunskih tvrdk, ki so se jim pridružile tudi že inozemske. Te tvrdke na žalost za enkrat še niso prišle dalje kakor do uspešnih poskusnih fabrikacij.

Nahajališča petroleja iščejo. Bolgarski trgovinski minister je izjavil zastopnikom tiska, da zahteva potrošnja petroleja iskanje nahajališč petrolejskih vrelcev v Bolgariji. Ugotovljeno je namreč, da so na raznih krajih Bolgarije že odkrili zemeljske plasti, ki vsebujejo petrolej in ki bi na temeljittem raziskavanju lahko omogočile lastno pridobivanje tega danes nad vse važnega mineralnega olja. Naprave za raziskovanja in vrtnja nameravajo naročiti v Nemčiji.

Jeklarska industrija republike Čile. V republiki Čile nameravajo ustanoviti delniško družbo v svrhu izgraditve velike jeklarne. Ta jeklarne bo v prvem letu izdelala 100 tisoč ton jekla.

-PK.-Kriegsber Eber - Weltbild (GD).

Generaloberst Hoth

Träger des Eichenlaubs mit Schwertern zum Ritterkreuz des Eisernen Kreuzes, Generaloberst Hoth, unter dessen Führung Truppen des Heeres und der Waffen-SS in der Angriffs- und Abwehrkämpfen im Gebiet von Kiew und Schitomir die zum Durchbruchangriff angesetzten feindlichen Armeen in beweglicher Kampfführung aufgefangen und im Gegenangriff nach Osten zurückgeworfen haben.

Auf dunkler Strasse höflich sein

heißt ändern nicht ins Auge leuchten. Der Rücksichtsvolle läßt das blau gedämpfte OSRAM-Licht der Taschenlampe senkrecht nach unten fallen — immer nur zwei Schritt voraus, nicht weiter.

OSRAM

viel Licht für wenig Strom!

Kleiner Anzeiger

Zu verkaufen

Tabaksamen nebst vollständiger Anleitung für Aussaat und Behandlung sofort lieferbar. Ein Sortiment RM 4.—, Nachnahme Versand Ignaz Medwed, Völkermarkt, Kärnten. 140-3

Offene Stellen

Lehrjunge, 14—15 Jahre alt, kräftig, deutschsprechend, guter Rechner, wird sofort aufgenommen Johann Florianitsch, Schönstein (Untersteiermark). 106-6

Kutscher für zwei Pferde wird sofort aufgenommen bei Fa. Transport-Spedition, Marburg/Dr., Mellingerstraße 16. 110-6

Tausche schöne Schirme f Wintermantel od Winterrock. Zimmermann Georg, Schleifer, Viktringhofgasse 5, Marburg/Dr. 113-14

Gospodarske vesti iz Madžarske. Letošnja trgatava je vrhla na Madžarskem 4 milijone hektolitrov vina. — Ugodna je bila tudi žetev, zato bodo dovolili izvoz moka. — V zvezi z regulacijo Tise in Saje si bo mesto Miskolcz uredilo lastno svobodno rečno pristanišče.

Nova železnica v Bolgariji. Dne 6. decembra 1943 so v Bolgariji otvorili promet na novo dograjeni železnici Karnobed—Sindel. Bolgarsko železniško ministrstvo pripominja k tej otvoritvi, da bo ta nova proga dvignila promet in priključitev na glavno progo Varna—Sofija.

Pospeševanje kmetijstva v Turčiji. Ploskev državnih žitnih poljan v Turčiji nameravajo povečati od dosedanjih 350.000 hektarjev na milijon. V to svrhu je vlada naročila v Nemčiji večje število traktorjev.

Nova nahajališča kroma v Turčiji. V jugovzhodnem delu Anatolije so našli ležišča kroma, ki zdaleka nadkriljujejo vsa dosedanja turška nahajališča te dragocene rude.

Razvoj kemijske industrije v Španiji. V Španiji so od leta 1939 do leta 1942 investirali v kemijsko industrijo 600 milijonov pezeta. Na čelu so tovarne umetnih gnojil.

NEUES Pulver in der Wuchs und für die Mastung der Schweine.

REDIN.

mit garantiertem Erfolg

ZENTRALDROGERIE EMIL I. BEB

Funde - Verluste

Für den Finder meines Rades »Wanderer«, Fabr. Nr. 733789, welches mir am 1. Nov. 1943 vor der Kreditanstalt in Cilli, trotz Beaufsichtigung entwendet wurde, schreibe ich hiemit eine gute Belohnung aus. Das Rad war schwarz lackiert, mit grünen und weißen Streifen, noch gut erhalten. — Widsenshek Josef, Kaufmann, Tschret 22, Post Tüchern. 89-13

Schleife Rasiermesser und Schere. Kaufe alte Schirme od. tausche für Messer. Zimmermann Georg, Schleifer und Schirmreparateur, Viktringhofgasse 5. — Marburg/Dr. 112-14

ANZEIGEN im »Stajerski Gospodar« sind erfolgreich

Dentist Theodor Götz
Friedau — Untersteiermark

91

hat seine Zahnpraxis eröffnet

Amtliche Bekanntmachungen

Der Beauftragte des Reichskommissars für die Festigung Deutschen Volkstums. Dienststelle Marburg/Dr. Abteilung Möbelverwertung

Alle Verwahrer und Benützer, einschl. Ämter und Dienststellen, von Möbel und Einrichtungsgegenständen aller Art

aus beschlagnahmten Beständen, die bisher diese weder käuflich erworben, noch Anträge auf Kauf gestellt haben, werden aufgefordert bis spätestens

15. Dezember 1943

diese Ansuchen bei der Abteilung Möbelverwertung, Marburg-Baracke 1, Günther-Prien-Gasse—Hugo-Wolf-Gasse mündlich oder schriftlich einzubringen

Den Parteien, die bis zum oben angeführten Termin Anträge nicht vorgelegt oder die dienstliche Notwendigkeit weiterer leihweiser Belassung nicht nachgewiesen haben, werden die Möbel zur vordringlichen Verwertung im Siedlungsgebiet bzw. zur Abgabe an Bombengeschädigte und Kriegsverwehrte, abgezogen

Marburg/Dr. den 15. November 1943

105

Abt. Möbelverwertung

NIVEA ZAHNPULVER

ist ein feines, schäumendes Zahnpflegemittel von erfrischend aromatischem Geschmack. Es ist neu geschaffen worden für den Fall, daß Sie zur Zeit Nivea-Zahnpasta nicht immer bekommen können.

30 Stk.

Verschiedenes

Kaufe eine Waserturbine. Anfragen: Wladimir Petschnik, Vojsko 3, Nesseldorf (Steiermark). 77-4

Untersteirer wünscht aufreichtes u. gutberziges Mädchen von 26-35 J., zwecks Ehe kennenzulernen. 1 Kind kein Hindernis. Auch Witwe m. 1 Kind kein Hindernis. — Lichtbild erwünscht — Vermögen Neben-sache. Anträge unter »Ernst« an die Verw. d. »M. Z.«, Marburg/Drau. 95-12

Schöner, grau-grüner Steireranzug f. größten, schlanken Mann wird gegen ein Rundfunkapparat od. Herrenfahrrad getauscht. Anz. b. Hausmeister, Burqpl. 2, Marburg/Dr. 96-14

Tausche großes Gasthausgrammophon, dreireihige Harmonika, mehrere Vögel im Käfig für sehr feines Koffergrammophon, Lederkoffer, Sparherd, Gasper, Regenschirm, Z. F. Alchen 8 — Post Lembach. 97-14

Prothesen jeder Art — Leder — Leichtmetall — Holz-orthopädische Apparate **Leibblinden**, Gummistrümpfe erzeugt und liefert das führende Fachgeschäft **F. EGGER**, Bandagen und Orthopädie. Lieferant sämtlicher Krankenanstalten und Sozialinstitute **Marburg/Drau**, Mellingerstr. 3. 14

Abfälle! Altpapier, Hadern, Schneiderabschnitte Textilabfälle, Alteisen Metall, Glasscherben, Tierhaare und Schafwolle kauft laufend jede Menge Alois Arbeiter, Marburg/Drau, Draugasse 5. 4

Von feigen Banditen wurde unser Sohn, Bruder, Onkel und Schwager, Herr

JOSEF DEUTSCHMANN

Rottwachtmeister,

am 30. November 1943 ermordet.

Die Beerdigung findet in Kopreinitz statt. 111

Jahring, Ranzenberg, Marburg/Drau.

Franz und Verona Deutschmann, Eltern; Franz, Bruder, und Schwester Mine.

Aufforderung

Personen, die sich vor Ableben ihres ersten von Tisch und Bett geschiedenen Ehegatten mit kirchengerichtlicher Erlaubnis (nach Übertritt in einen anderen Glauben) vor dem 14. April 1941 wieder verheiratet haben, müssen ohne Verzug beim Gerichte in Marburg den Antrag stellen, daß die Anmerkung der Scheidung der früheren Ehe im Eheregister veranlaßt wird. Zur Antragstellung ist im Falle des Todes der überlebenden Ehegatte aus der späteren Ehe verpflichtet. Dem Antrag sind beizuschließen:

1. die Trauungsscheine beider Ehen,
2. das gerichtliche Scheidungserkenntnis,
3. die kirchengerichtliche oder sonstige Entscheidung, womit die Eingehung der späteren Ehe bewilligt wurde,
4. eine eidesstattliche Erklärung, daß die spätere Ehe nicht bereits rechtskräftig für ungültig erklärt wurde.

Wer dieser Aufforderung schuldhaft nicht nachkommt, macht sich strafbar. 93

Marburg/Drau, am 1. Dezember 1943.

Der Beauftragte für die Rechtspflege: **Dr. Amlacher.**

In stolzer Trauer geben wir bekannt, daß unser innigstgeliebter Sohn

WALDEMAR

Obergefreiter und Träger des E. K. II. Kl.,

im 23. Lebensjahre, an den Folgen einer, im Nordteil der Ostfront erlittenen schweren Verwundung, am 6. November 1943 erlegen ist. 108

Cilli, den 6. Dezember 1943.

Franz und Mathilde Stplowschek, geb. Hlatscher, Eltern; Verwaltungsangestellter.

In Erwartung eines glücklichen Wiedersehens, erhielten wir die, für uns Verwandte, Freunde und Bekannte noch unfassbare Nachricht, daß unser, herzensguter Sohn und Bruder

FRANZ TOPLAK

Grenadier,

nie mehr zu uns zurückkehren wird. Im Alter von 19 Jahren hat er sein Leben am 24. September 1943 an der mittleren Ostfront geopfert.

Wer unseren Sohn kannte, wird unseren großen Schmerz verstehen.

Ruhe lieber Sohn in fremder Erde. Unser großes Leid legen wir in Gottes Hand. Du wirst in unseren Herzen weiter leben. 107

Zwettendorf, Frauenberg, Marburg/Dr., Gams, Wochau, Kötsch und Lendorf.

In tiefer Trauer denken an sein fernes Grab: Konstantin TOPLAK, Vater; Elisabeth TOPLAK, geb. GRASCHITSCH, Mutter; Stefan, Bruder, sowie alle übrigen Verwandten und Bekannten.

1.000 Reichsmark Belohnung

demjenigen, der den Ebnrecher in Dobersdorf Nr. 47, Gemeinde Ranzenberg ermittelt.

FRANZ FRANGESCH, Marburg, Pettauerstr. 52

An die Besitzer von Sparbüchern, Kontokorrenteinlagen und Geschäftsanteilen der Vorschusskasse Volksheim

(früher Posojilnica Narodni dom)
in MARBURG/Dr., Nagystraße 9.

Im Sinne unserer dreimaligen Aufrufe in der »Marburger Zeitung« waren die Guthaben der Vorschusskasse Volksheim bis 15. Juli 1943 an der Kasse zu beheben.

Über Weisung des Beauftragten des Reichskommissars für die Festigung Deutschen Volkstums, Dienststelle Marburg, wird die Rücklösungsmöglichkeit für die noch nicht behobenen Sparbücher und Kontokorrenteinlagen nochmals und zwar bis einschließlich 31. Dezember 1943 verlängert.

Gleichzeitig werden die Besitzer von Genossenschaftsanteilen aufgefordert, innerhalb der gleichen Frist ihre Anteile einzulösen.

Spar- und Kontokorrenteinlagen, sowie Genossenschaftsanteile, die innerhalb dieser letzten Behebungsfrist nicht zur Abhebung kommen, verfallen nach § 11 der dritten Verordnung über die Festigung Deutschen Volkstums in der Untersteiermark endgültig.

Marburg/Dr., am 6. November 1943

VORSCHUSSKASSE VOLKSHEIM.

Der Wirtschaftler.

Tieferschüttert und schmerz erfüllt geben wir die traurige Nachricht, daß unsere treubesorgte, herzensgute Mutter, Schwiegermutter, Großmutter und Tante, Frau

Kathi Schmautz, geb. Hlebetz

Kaufmannswitwe,

am 7. Dezember 1943, im 66. Lebensjahre, nach kurzem Leiden ihre gütigen Augen für immer geschlossen hat. Das Begräbnis der teuren Verblichenen findet am Freitag, den 10. Dezember 1943, um 10 Uhr Vormittag, vom Trauerhause aus statt, und wird hierauf auf dem Friedhofe in Reichenburg in Familiengrabe zur ewigen Ruhe gebettet. Reichenburg, St. Veit, Sisak, den 8. Dez. 1943.

In tiefer Trauer:

Michael Schmautz, Sohn; Antonia Schmautz, geb. Saletel, Schwiegertochter; Michael Schmautz, Enkelkind; Anna Schmautz, Marie Schabetz, geb. Schmautz, Paula Zudermann, geb. Schmautz, Töchter; Alois Schabetz, Johann Zudermann, Schwiegersöhne; Marianne Schabetz, Enkelkind; Josef und Anton Hlebetz, Brüder; Josefa Wesowischek, geb. Hlebetz, Schwester, und alle übrigen Verwandten. 109

Werbet
für das
Deutsche
Rote
Kreuz

BURG-LICHTSPIELE

MARBURG Drau, BURGPLATZ 1

Von Freitag bis einschl. Montag:

MAGDA SCHNEIDER,
HARALD PAULSEN,
THEO LINGEN

in dem köstlichen Lustspiel:

**EIN MÄDEL WIRBELT
DURCH DIE WELT**

Für Jugendliche zugelassen!

Nur von Dienstag bis einschl. Donners-
tag, den 16. Dezember:

Der Wiener Großfilm:

DER WEG DES HERZENS

Mit:

MAGDA SCHNEIDER,
HILDE von STÖLZ.

Für Jugendliche nicht zugelassen!

**DONAU
CONCORDIA
VERSICHERUNGEN****DIETEN SCHUTZ GEGEN
ALLE GEFAHREN**WENDEN SIE SICH AN
UNSEREN ORTSVERTRETER
ODER DIREKT AN DIE
GAUGESCHAFTSSTELLE IN**GRAZ
HERRENGASSE 13**

RUF 21-63

92

Bandagen aller Art, sowie Pro-
thesen erzeugt die altbekannte
Firma FRANZ BELA, Bandagist.
Marburg/Drau, Herrengasse 5.
237-14*Vor Geldschäden
bei Fliegerangriffen**schützt eine
Spareinlage
bei den***Širite Stajerskega Gospodarja!**Junge Ferkel,
die schon fres-
sen wegen Man-
gel an Mutter-
milch zu ver-
kaufen. Drau-
weiler, Zwellen-
dorfstraße 83,
bei Marburg.
100-3Kalesch- u.
Fuhrwagen
kauft Britzmann
— Marburg/Dr.,
Drauweiler,
Dammgasse 31.
101-4Schuhmacher-
lehrling wird
sof. aufgenommen.
Schuhma-
chermeister
Franz Michelak,
Marburg/Drau,
Kärntnerstraße
43. 103-6Ein anständiger
14jähriger Jun-
ge, der Freude
zur Tischlerei
hätte, wird sof.
aufgenommen.
Tischlerei, Berg-
gasse 2, Marb.
(Drau) 98-6Für kleine
Tischlerei
suche ich ver-
lässlichen, selb-
ständigen Ge-
sellten mit Mei-
sterprüfung —
Adr. in der »M.
Z.« in Marburg.
99-6Winzerlei in be-
stem Zustande,
mit großem De-
putat, Futler
vorhanden, für
3—5 Arbeitskr.,
sofort oder im
Frühjahr zu ver-
geben. Angeb.
an Weing. Sonnen-
berg, Ziereg
3 Post Oberku-
nigund. 79-6Schwer traf uns die traurige Nachricht, daß un-
ser teurer geliebter Sohn und Bruder**AUGUST SCHANTEI**

Grenadier,

am 11. November 1943, in einem Lazarett an der Ostfront,
an den Folgen der Verwundungen uns für immer verlassen
hat. 104

Zerknitz, Egidi/Büh., den 6. Dezember 1943.

Die tieftrauernden: Franz und Maria, Eltern; Josef, Franz,
Anton, Jakob, Alois, Johann und Karl, Brüder; Maria,
Aloisia, Theresia, Anna und Paula, Schwestern, sowie alle
übrigen Verwandten.Auf ein baldiges Wiedersehen hoffend, traf uns
die schwere und tieferschütternde Nachricht, daß
unser geliebter Sohn und Bruder**KONRAD DUCH, Panzergrenadier,**im Alter von 21 Jahren, am 17. Oktober, bei den schweren
Abwehrkämpfen an der Ostfront fiel.

Du wirst in unseren Herzen weiter leben.

Fern deiner geliebten Heimat ruhest du in fremder Erde.

Kunigund, Marburg, Ankenstein, Emsbrunn, im Dezem-
ber 1943.In tiefster Trauer: Franz Vauda, Vater; Anna Deutschmann,
Mutter; Josef, Bruder; Elsa, Justine, Josefine, Leopoldine,
Mathilde und Agathe, Schwestern, und alle übrigen Ver-
wandten.Hart traf uns die traurige Nachricht, daß
unser lieber, guter Sohn und Bruder**CYRILL HERZOG**

Pionier

am 2. November 1943 im 19. Lebensjahre an der Ost-
front gefallen ist.

Obertal bei Eichtal, den 1. Dezember 1943.

In tiefer Trauer:

Jakob und Maria Herzog, Eltern; Viktor, Bruder; Wida,
Schwester, und alle übrigen Verwandten. 94Dem unerforschlichen Ratschluß des Allmächtigen hat
es gefallen unseren innigstgeliebten Vater, Großvater,
Schwiegervater, Bruder, Onkel und Schwager, Herrn**Ludwig Schianetz**

Oberlehrer I. R.,

am Montag, den 6. Dezember 1943, im Alter von 67 Jah-
ren, ins Jenseits abzuwerden.Die Beisetzung der auf seinen Wunsch aus Friedau
überführten sterblichen Hülle unseres teuren Verblichenen
fand am Donnerstag, den 9. Dezember 1943, um 15 Uhr,
auf dem städtischen Friedhof in Drauweiler im Familien-
grab statt.Die Seelenmesse wird am Montag, den 13. Dezember
1943, um 6.30 Uhr, in der Pfarrkirche zu St. Magdalena in
Marburg gelesen werden. 88

Friedau Kötsch, Ribarska Banja, am 7. Dezember 1943.

Lia, Tochter; Milan und Boris, Söhne; Wilhelm Apich,
Schwiegersohn, für alle übrigen Verwandten.In tiefster Trauer geben wir bekannt, daß uns unser
innigstgeliebter Gatte, Vater, Schwieger- und Groß-
vater, Herr**Johann Wok**

Finanzoberaufseher I. R.

am Montag, den 29. November 1943 nach kurzem,
schwerem, jedoch mit Geduld ertragenem Leiden
im 79. Lebensjahre für immer verlassen hat.Das Begräbnis unseres Unvergesslichen war am
Mittwoch, den 2. Dezember 1943, um 15 Uhr, am
Städtischen Friedhof. 90

Cilli, Wolfsberg, Rann, Zieglendorf, 29. Nov. 1943.

In tiefer Trauer:

Antonia Wok, Gattin; Johann, Maria, Angela, Ernst und
Anni, Kinder; Else Wok, Schwiegertochter; Anton
Stoschir und Rudolf Krainz, Schwiegersöhne; Carmen,
Anton, z. Zt. im Felde, Wilma, Martha, Rudolf, Edo, Thea
und Romana, Enkelkinder.